

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ**

ATHENS UNIVERSITY
OF ECONOMICS
AND BUSINESS

**ΣΧΟΛΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

SCHOOL OF
BUSINESS

**ΤΜΗΜΑ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ &
ΧΡΗΜΑΤΟ-
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ**
DEPARTMENT OF
ACCOUNTING &
FINANCE

4. Κοστολόγηση Εξατομικευμένης Παραγωγής

Συστήματα Κοστολόγησης Εξατομικευμένης και Συνεχής Παραγωγής

Οι επιχειρηματικοί οργανισμοί συνήθως υιοθετούν δύο βασικούς τύπους κοστολογικών συστημάτων:

Κατά Παραγγελία (Εξατομικευμένη) Κοστολόγηση (Job Order Costing)

Παραγωγή προϊόντων (παραγγελιών) σύμφωνα με τις εξειδικευμένες προδιαγραφές που θέτει ο πελάτης.

Τα στοιχεία κόστους εξειδικεύονται και συνδέονται με συγκεκριμένα προϊόντα, παρτίδες ή παραγγελίες.

Υπηρεσίες: Ελεγκτικές εταιρίες, Διαφημιστικές εταιρίες, κ.λπ.
Βιομηχανία: Κατασκευή αεροπλάνων, ναυπηγεία, κ.λπ.

Κοστολόγηση Συνεχής Παραγωγής (Process Costing)

Μαζική παραγωγή τυποποιημένων προϊόντων που απευθύνονται στο μέσο καταναλωτή/πελάτη.

Υπολογίζονται ένα μέσο κόστος με τη χρήση μέσων όρων που αφορούν μεγάλο αριθμό, ομοιογενών προϊόντων.

Υπηρεσίες: συνήθεις τραπεζικές εργασίες, ταχυδρομεία, κ.λπ.
Βιομηχανία: διυλιστήρια, χημικές βιομηχανίες, κ.λπ.

Συστήματα Κοστολόγησης Εξατομικευμένης και Συνεχής Παραγωγής

Οι επιχειρηματικοί οργανισμοί συνήθως υιοθετούν δύο βασικούς τύπους κοστολογικών συστημάτων:

Κατά Παραγγελία (Εξατομικευμένη)
Κοστολόγηση (Job Order Costing)

Διαδικασίες παραγωγής έργου (project).
Διαδικασίες παραγωγής κατά παραγγελία (jobbing).

Κοστολόγηση Συνεχής Παραγωγής
(Process Costing)

Διαδικασίες συνδεδεμένων γραμμών ροής (connected flow lines).
Διαδικασίες συνεχούς ροής (continuous flow lines).

Διαδικασίες διακεκομμένων γραμμών ροής (disconnected flow lines) ή παραγωγής κατά παρτίδες (batch).

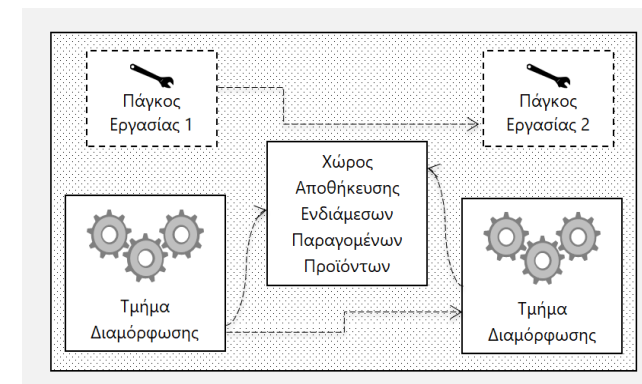
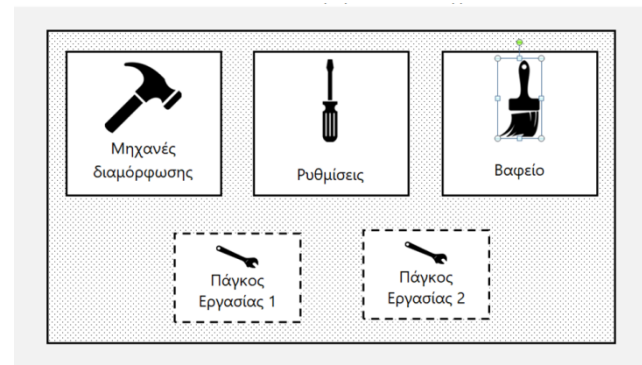
Συστήματα Κοστολόγησης Εξατομικευμένης και Συνεχής Παραγωγής

Κατά Παραγγελία (Εξατομικευμένη) Κοστολόγηση (Job Order Costing)

Διαδικασίες παραγωγής έργου (project).

Διαδικασίες παραγωγής κατά παραγγελία (jobbing).

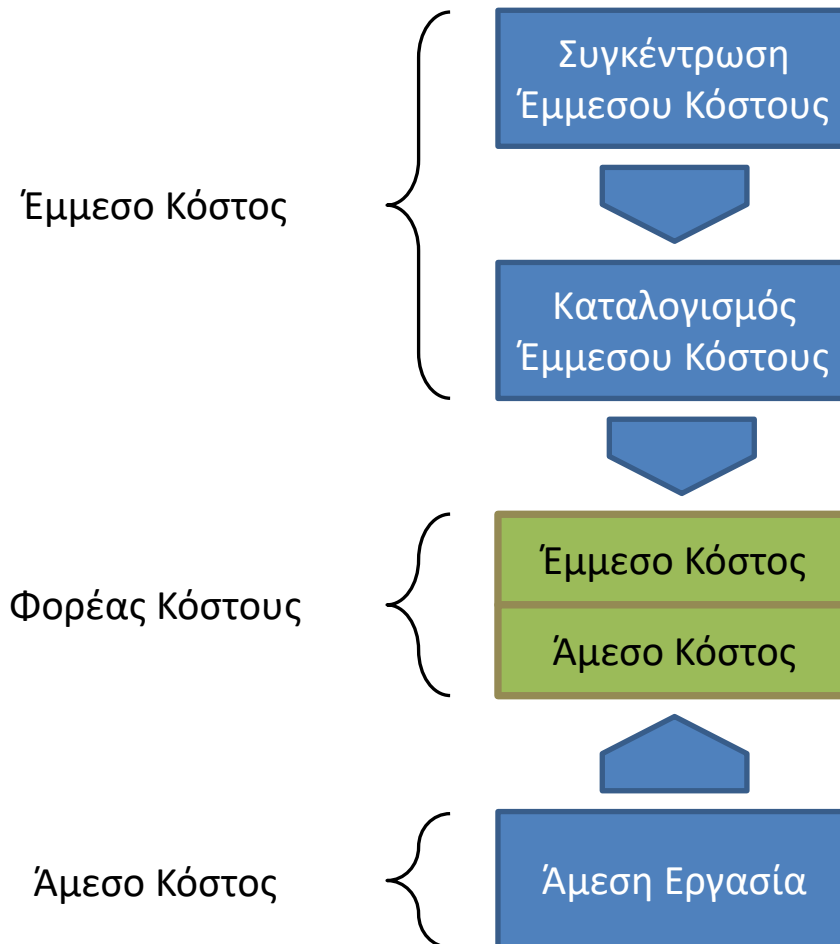
Διαδικασίες διακεκομμένων γραμμών ροής (disconnected flow lines) ή παραγωγής κατά παρτίδες (batch).

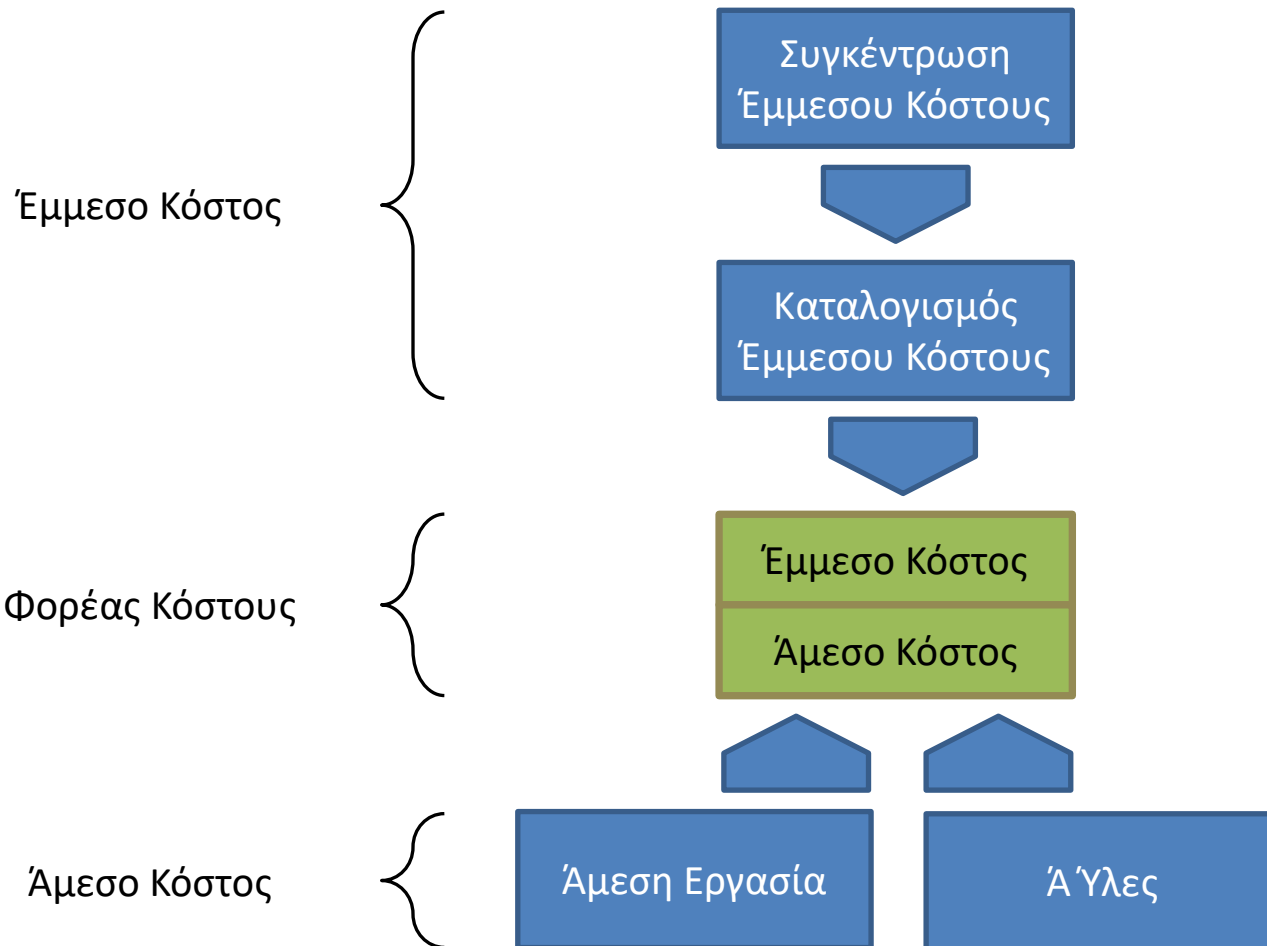
Γενικευμένη Προσέγγιση της Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

- 1 Προσδιορισμός της παραγγελίας που πρέπει να κοστολογηθεί.
- 2 Προσδιορισμός των στοιχείων κόστους τα οποία είναι άμεσα με τη υπό κοστολόγηση παραγγελία.
- 3 Προσδιορισμός των στοιχείων κόστους τα οποία είναι έμμεσα ως προς τη υπό κοστολόγηση παραγγελία.
- 4 Επιλογή της κατάλληλης βάσης επιμερισμού με την οποία θα γίνει η κατανομή των έμμεσων στοιχείων κόστους στις παραγγελίες.
- 5 Υπολογισμός του συντελεστή καταλογισμού έμμεσου κόστους (Συντελεστή Καταλογισμού Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων).
- 6 Εφαρμογή του συντελεστή καταλογισμού έμμεσου κόστους για το προσδιορισμό του έμμεσου κόστους που θα αποδοθεί στη κάθε παραγγελία.

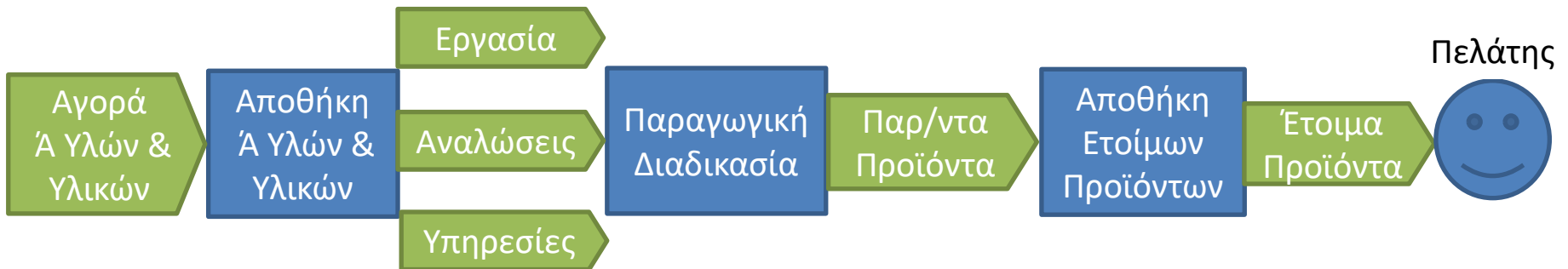
Απλή Κοστολογική Αντίληψη στο Τομέα Υπηρεσιών

Απλή Κοστολογική Αντίληψη στο Βιομηχανικό Τομέα

Απλή Θεώρηση ενός Βιομηχανικού Παραγωγικού Κυκλώματος

Η Εξατομικευμένη Κοστολόγηση στις Βιομηχανικές Επιχειρήσεις

Πηγαία Έγγραφα

Έντυπο Παραγγελίας
#111#

Καταγραφή της εξέλιξης του κόστους μίας παραγγελίας.

Έντυπο Ανάλυσης
Υλικών

Καταγραφή των αναλώσεων των υλικών που πραγματοποιείται ανά χρονική περίοδο και παραγγελία.

Φύλλο Ανάλυσης
Χρόνου Εργασίας

Καταγραφή του χρόνου εργασίας του κάθε εργαζόμενου και κατανομή του σε κάθε παραγγελία.

Κάρτα Εργασίας

Καταγραφή του χρόνου εργασίας που απαιτήθηκε από κάθε παραγγελία.

Η Εξατομικευμένη Κοστολόγηση στις Βιομηχανικές Επιχειρήσεις

Αποθήκη Ά Υλών & Υλικών

Παραγωγική Διαδικασία

Αποθήκη Ετοιμών Προϊόντων

Α΄ Υλεις

Παραγωγή σε Εξέλιξη

Έτοιμα Προϊόντα

Διάφορα Υλικά

Ι
Σ
Ο
Λ
Ο
Γ
Ι
Σ
Μ
Ο
Σ

Πελάτης

Κόστος Πωληθέντων

Κ
Α
Χ

Πρωτογενή Στοιχεία Κοστολόγησης:

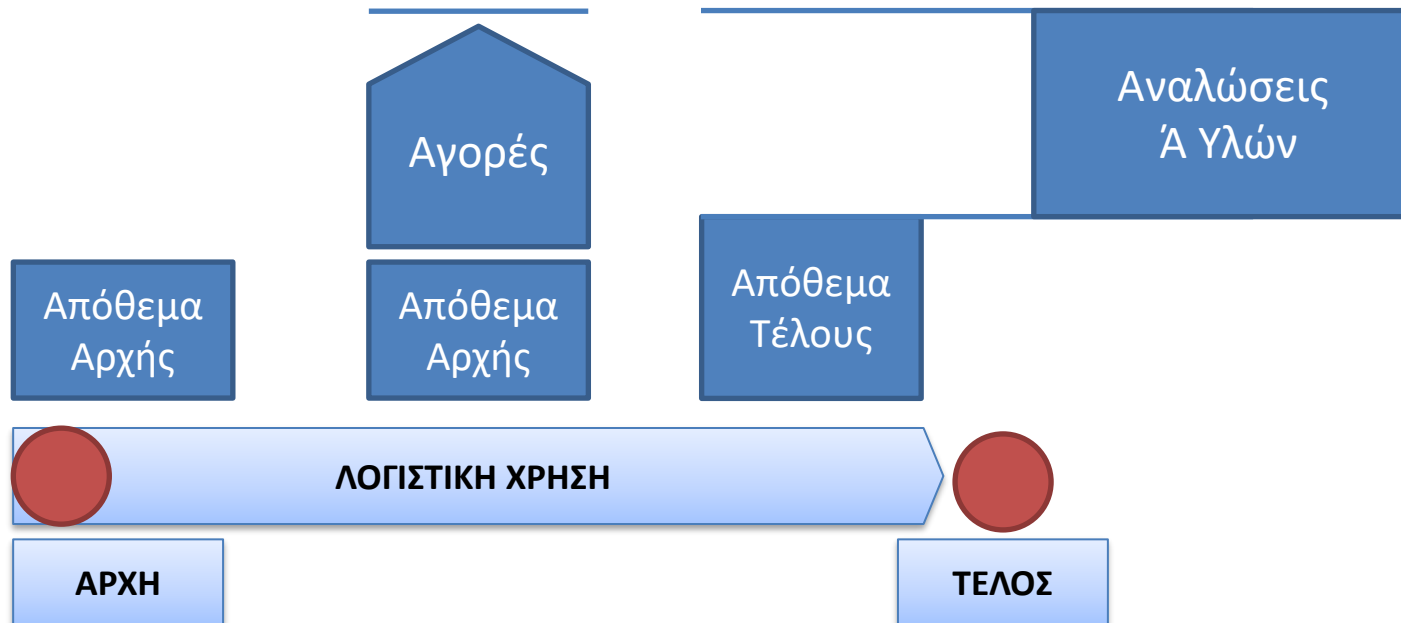
Άμεσα και Έμμεσα Υλικά

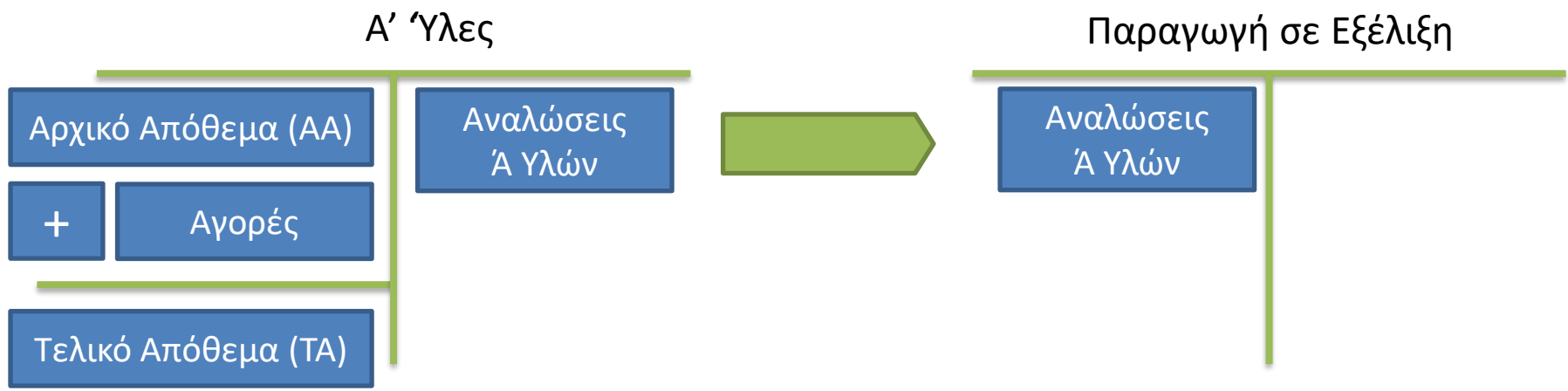
Κόστος Εργασίας

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα

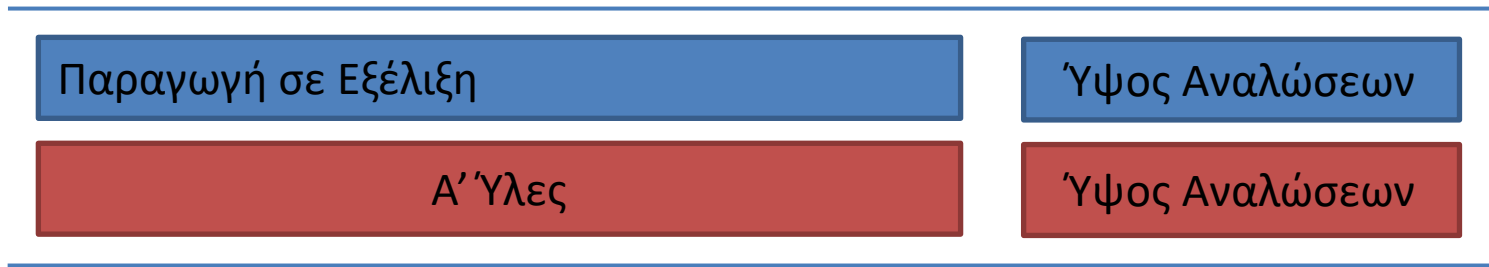
Αναλώσεις Α' & Βοηθητικών Υλών

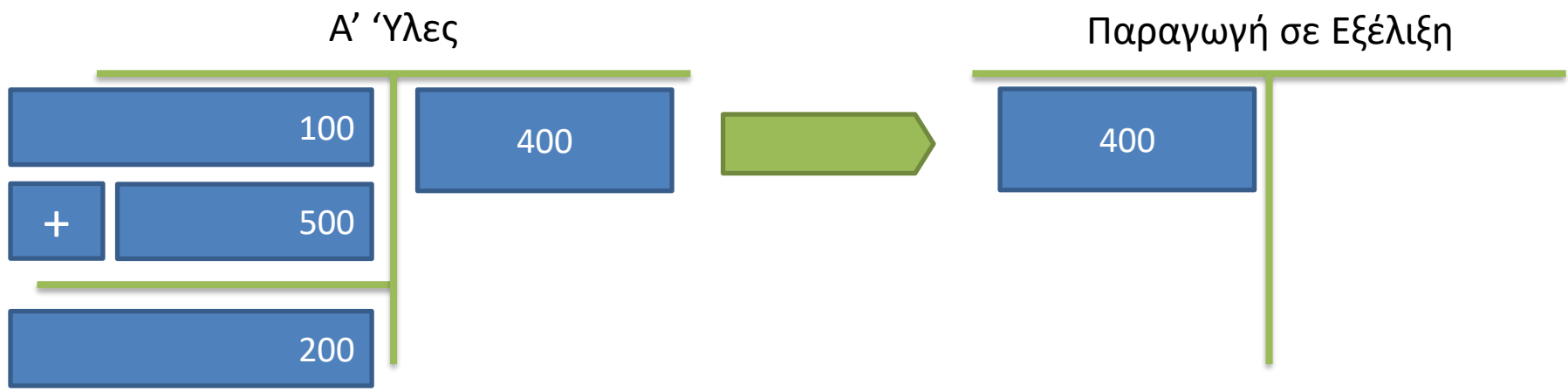
Αναλώσεις Α' Υλών

$$\text{Αρχικό Απόθεμα (ΑΑ)} + \text{Αγορές} = \text{Αναλώσεις} + \text{Τελικό Απόθεμα (ΤΑ)}$$

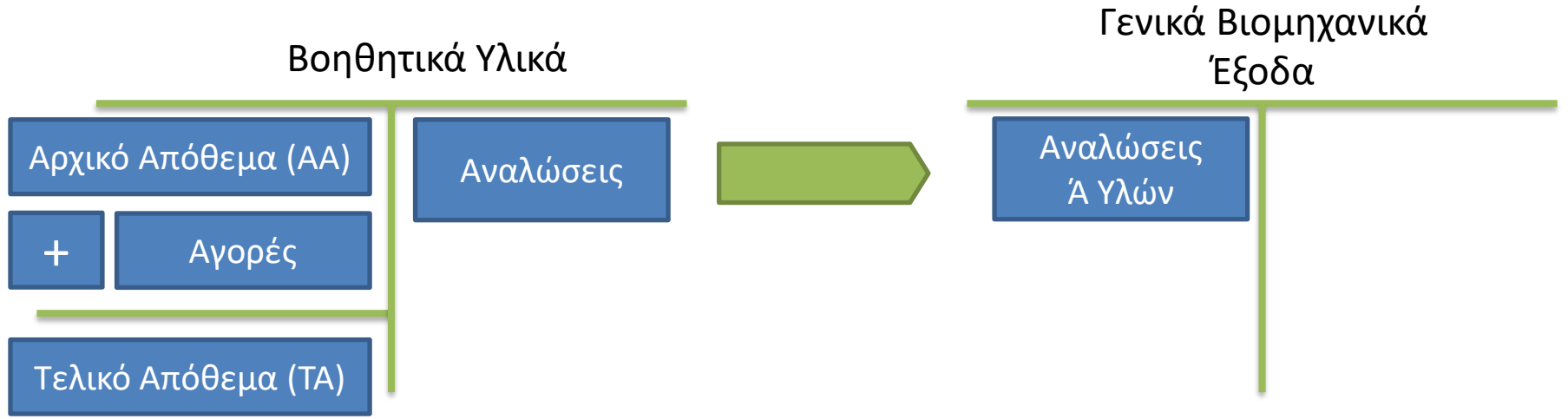
Αναλώσεις Α' Υλών

Αναλώσεις = 100 + 500 - 200

Παραγωγή σε Εξέλιξη	400
Α' Υλες	400

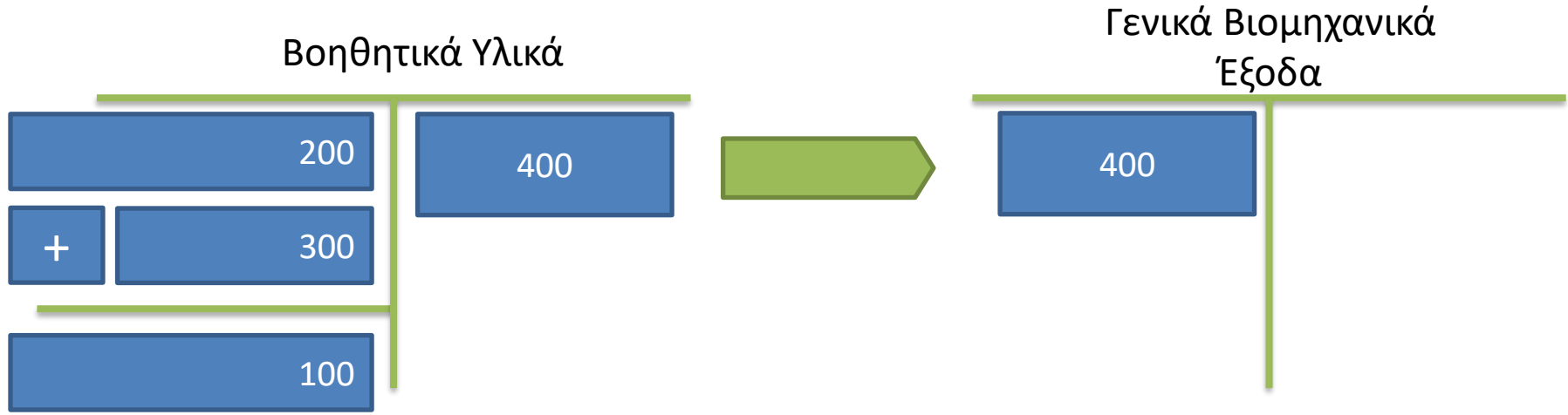
Αναλώσεις Βοηθητικών Υλικών

$$\text{Αρχικό Απόθεμα (ΑΑ)} + \text{Αγορές} = \text{Αναλώσεις} + \text{Τελικό Απόθεμα (ΤΑ)}$$

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	Ύψος Αναλώσεων
Βοηθητικά Υλικά	Ύψος Αναλώσεων

Αναλώσεις Βοηθητικών Υλικών

Αναλώσεις = 200 + 300 - 100

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	400
Βοηθητικά Υλικά	400

Έλεγχος Υλικών

Φυσικός Έλεγχος Υλικών

Περιορισμένη πρόσβαση

Διαχωρισμός καθκόντων

Ακρίβεια στη καταχώριση

Έλεγχος της Επένδυσης σε Υλικά

Η διατήρηση αποθέματος αποτελεί δέσμευση χρηματικών κεφαλαίων

Η διατήρηση ομαλής λειτουργίας της επιχείρησης

Προσωπικό με ευθύνη για τον έλεγχο των υλικών

Υπεύθυνος αγορών

Υπεύθυνος παραλαβής

Αποθηκάριος

Επόπτης Τμήματος Παραγωγής

Επιμέτρηση Υλικών

Ποια είναι η αξία των Ά Υλών που αναλώνονται?

- Διαφορετικές τιμές αγορές
- **Καρτέλα αποθήκης**

		Παραλαβή		Χορήγηση			Υπόλοιπο		
		Τιμή μονάδας	Αξία (€)		Τιμή μονάδας	Αξία (€)		Τιμή μονάδας	Αξία (€)
Ημερομηνία	Ποσότητες			Ποσότητες			Ποσότητες		

Παράδειγμα

- Εισαγωγή: 12/2/02 100 μονάδες, € 10/μονάδα
- Εισαγωγή: 14/2/02 70 μονάδες, € 12/μονάδα
- Εξαγωγή: 15/2/02 80 μονάδες

Υποθέσεις Ροής Κόστους

FIFO (First In, First out): Μέθοδος σειράς εξάντλησης των αποθεμάτων

- Αυτό που μπαίνει πρώτα βγαίνει και πρώτα.
- Οι 80 μονάδες είναι από την εισαγωγή της 12/2, δηλαδή € 10 ανά μονάδα = $80 \times 10 = \text{€ } 800$.

LIFO (Last In, First out): Μέθοδος αντίστροφης σειράς εξάντλησης των αποθεμάτων

- Αυτό που μπαίνει τελευταίο βγαίνει πρώτα.
- Οι 80 μονάδες είναι: α) οι 70 από την εισαγωγή της 14/2, δηλαδή € 12 ανά μονάδα και β) οι 10 από την εισαγωγή της 12/2, δηλαδή € 10 ανά μονάδα και άρα $70 \times 12 + 10 \times 10 = \text{€ } 940$

Μέσος σταθμικός όρος

- Σταθμίζονται οι τιμές αγοράς με τις ποσότητες και υπολογίζεται ένας μέσος όρος:

$$\frac{100 \times 10 + 70 \times 12}{100 + 70} = \text{€ } 10,82$$

Οι 80 μονάδες είναι: $80 \times 10,82 = \text{€ } 865,6$

Υποθέσεις Ροής Κόστους

Μέθοδος της τιμής αντικατάστασης

- Χρησιμοποίηση της τρέχουσας τιμής αγοράς. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 2 είναι η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία.

Μέθοδος της πρότυπης τιμής

- Χρησιμοποίηση μιας προκαθορισμένης τιμής αγοράς και χορηγήσεων.

Πρωτογενή Στοιχεία Κοστολόγησης:

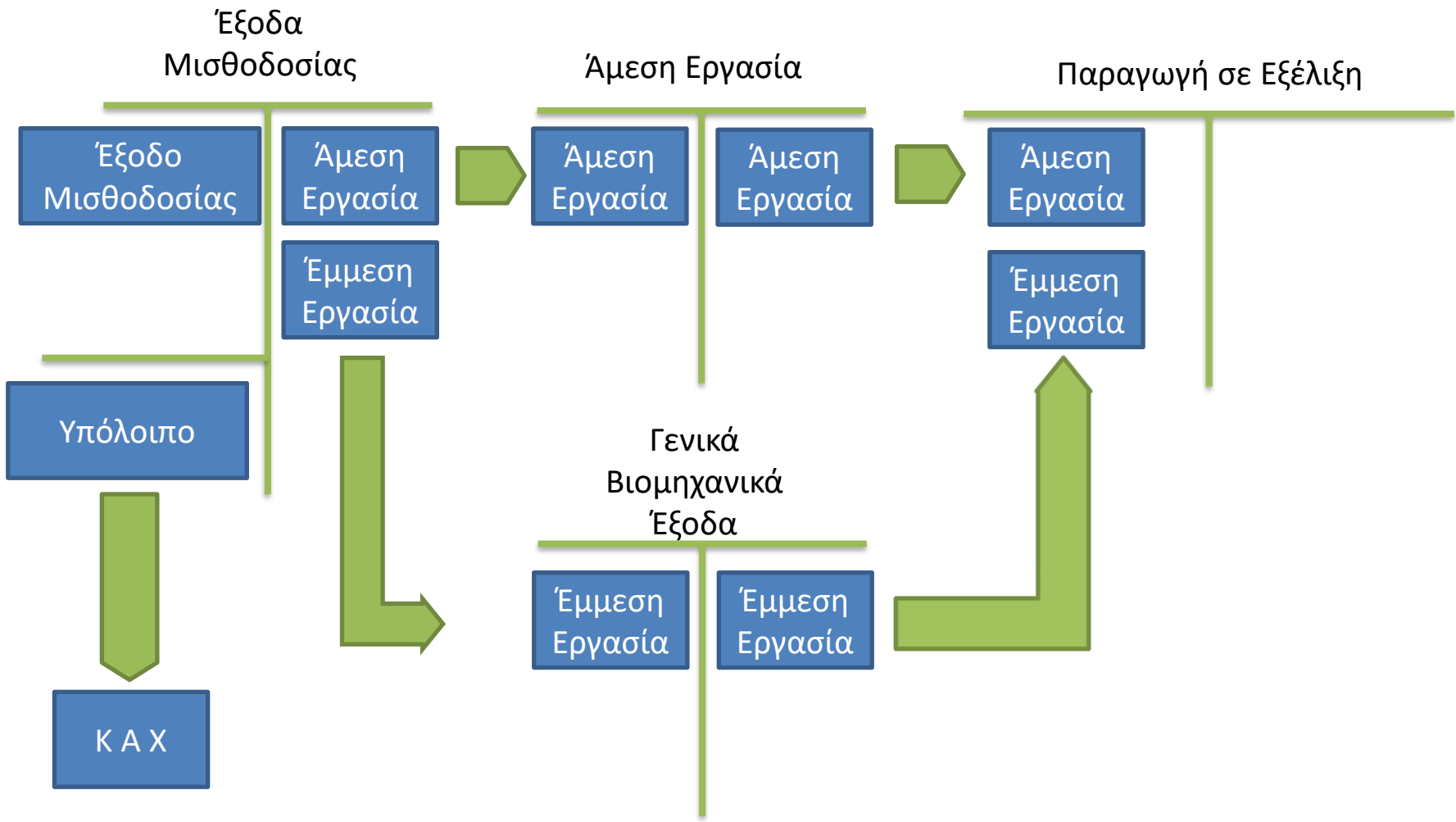
Άμεσα και Έμμεσα Υλικά

Κόστος Εργασίας

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα

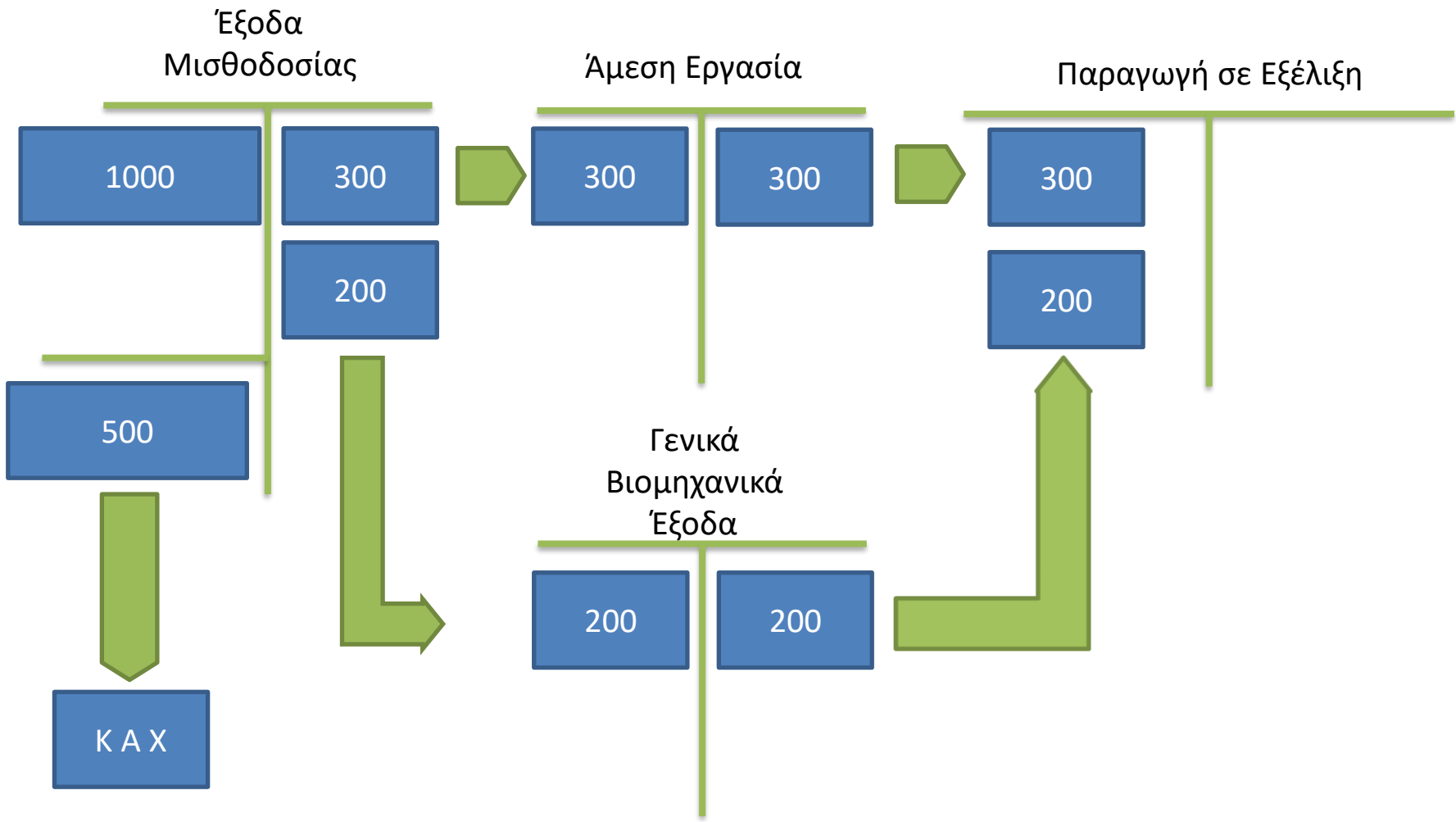
Άμεση και Έμμεση Εργασία

Άμεση και Έμμεση Εργασία

Άμεση Εργασία	X1
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	X2
Έξοδο Μισθοδοσίας	X1 + X2
Παραγωγή σε Εξέλιξη	X1
Άμεση Εργασία	X1

Άμεση και Έμμεση Εργασία

Άμεση και Έμμεση Εργασία

Άμεση Εργασία	300
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	200
Έξοδο Μισθοδοσίας	500
Παραγωγή σε Εξέλιξη	300
Άμεση Εργασία	300

Το Κόστος της Εργασίας

Υποχρεωτικές δαπάνες προσωπικού από τις ισχύουσες εθνικές ή επαγγελματικές συμβάσεις και τη νομοθεσία:

- Βασικός μισθός/ημερομίσθιο.
- Προσαυξήσεις υπερωριών ή/και νυκτερινής απασχόλησης.
- Προσαυξήσεις Κυριακών και αργιών.
- Επίδομα βαρέων και ανθυγιεινών εργασιών.
- Επιδόματα γάμου και τέκνων.
- Άδεια μετ' αποδοχών.
- Επίδομα αδειάς.
- Αποζημιώσεις εκτός έδρας.
- Έξοδα ταξιδίου.
- Αποζημίωση λόγω αφυπηρέτησης ή λόγω απόλυσης.
- κ.ά.

Το Κόστος της Εργασίας

Εκούσιες δαπάνες προσωπικού από τις επιχειρηματικές ή ατομικές συμβάσεις:

- Άμεσες χορηγήσεις.
- Διαφορά μισθού/ημερομισθίου από το βασικό.
- Επίδομα παραγωγικότητας.
- Ένδυση, σίτιση.
- Έμμεσες χορηγήσεις.
- Εκπαίδευση προσωπικού.
- κ.ά.

Υποχρεωτικές εισφορές υπέρ τρίτων (ΙΚΑ, ασφαλιστικό ταμείο, επικουρικά ταμεία).

Στοιχεία Κόστους της Εργασίας (Κόστος Παραγωγής)

Μισθός

Άμεσο Κόστος / Έμμεσος Κόστος - ΓΒΕ
(εξαρτάται)

Προσαύξηση υπερωριακής εργασίας και νυκτερινής απασχόλησης

Έμμεσο Κόστος – ΓΒΕ: Η υπερωριακή εργασία και νυκτερινή απασχόληση συνήθως συνδέεται με μειωμένη παραγωγικότητα. Συνήθως, οι προσαυξήσεις δίδονται εξαιτίας της ώρας που προσφέρεται η εργασία. Στρέβλωση Κόστος.

Προσαυξήσεις Κυριακών και αργιών

Έμμεσο Κόστος – ΓΒΕ

Επίδομα βαρέων και ανθυγιεινών εργασιών

Άμεσο Κόστος / Έμμεσος Κόστος - ΓΒΕ
(εξαρτάται)

Στοιχεία Κόστους της Εργασίας (Κόστος Παραγωγής)

Επίδομα αδειας, δώρο
Χριστουγέννων και Πάσχα

Άμεσο Κόστος / Έμμεσος Κόστος - ΓΒΕ
(εξαρτάται)

Αποζημίωση λόγω
αφυπηρέτησης ή λόγω
απασχόλησης

Γενικό Έξοδο Χρήσης

Επιδόματα (Bonuses)

Έμμεσος Κόστος - ΓΒΕ

Φόρος Μισθωτών
Υπηρεσιών

Άμεσο Κόστος / Έμμεσος Κόστος - ΓΒΕ
(εξαρτάται)

Κοινωνική ασφάλιση

Άμεσο Κόστος / Έμμεσος Κόστος - ΓΒΕ
(εξαρτάται)

Συστήματα Αμοιβής της Εργασίας

Συστήματα Αμοιβής βάσει Χρόνου:

Ώρες Εργασίας X Ωρομίσθιο

Σύστημα Αμοιβής βάσει Παραχθέντων Μονάδων (κατ' αποκοπή):

Ποσότητα Παραγωγής
X
Αμοιβή ανά Μονάδα

Συστήματα Επιδοματικής Αμοιβής:

Εξασφάλιση μίας ελάχιστης αμοιβής πλέον αμοιβής για τυχόν υψηλότερη παραγωγικότητα.

Σύστημα Hasley

Σύστημα Rowan

Συστήματα Αμοιβής βάσει Χρόνου

Καταλληλότητα:

- Όταν οι μονάδες παραγωγής είναι δύσκολο να μετρηθούν.
- Σε περίπτωση που η ποιότητα εργασίας είναι σημαντική.
- Σε περίπτωση που η εποπτεία είναι αποτελεσματική και η στενή παρακολούθηση είναι εφικτή.
- Σε περίπτωση που το προϊόν είναι εξαιρετικά πολύπλοκο και το επίπεδο απόδοσης δεν μπορεί να καθορισθεί.

Πλεονεκτήματα:

- Είναι απλά στην εφαρμογή τους.
- Οι αποδοχές είναι τακτικές και σταθερές.
- Είναι αποδεκτό από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Μειονεκτήματα:

- Δεν γίνεται διάκριση μεταξύ αποτελεσματικών και μη αποτελεσματικών εργαζομένων.
- Υψηλό κόστος επίβλεψης.
- Δυσκολία ελέγχου του κόστους εργασίας.
- Έλλειψη κινήτρου για βελτίωση της απόδοσης των εργαζομένων.

Σύστημα Αμοιβής βάσει Παραθέντων Μονάδων

Καταλληλότητα:

- Η ποιότητα της εργασίας δεν είναι σημαντικό στοιχείο της αλυσίδας αξίας του προϊόντος.
- Τυποποιημένη παραγωγή.
- Η παραγωγή μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα.

Πλεονεκτήματα:

- Δημιουργεί μία άμεση σχέση μεταξύ προσπάθειας και ανταμοιβής.
- Το σύστημα ενθαρρύνει τους αποδοτικούς εργαζόμενους.
- Οι αποτελεσματικοί εργαζόμενοι εντοπίζονται και ανταμείβονται.
- Μειώνει το κόστος επίβλεψης.

Μειονεκτήματα:

- Οι εργάτες κινούνται με μεγάλη ταχύτητα και μπορεί η ποιότητα των προϊόντων να μειωθεί.
- Το σύστημα δεν ενθαρρύνει τους αναποτελεσματικούς εργαζόμενους.
- Εξωγενείς από τους εργαζόμενους προσωρινές καθυστερήσεις επηρεάζουν τις αποδοχές τους.

Σύστημα Επιδοματικής Αμοιβής - Hasley

Ο εργαζόμενος αμείβεται με ένα σταθερό μισθό για το χρόνο που εργάστηκε πλέον ένα επίδομα για την ταχύτερη εκτέλεση της εργασίας.

Κύρια χαρακτηριστικά:

- Ο πρότυπος χρόνος εκτέλεσης μίας εργασίας καθορίζεται εκ των προτέρων.
- Το ωρομίσθιο είναι εγγυημένο.
- Αν η εργασία ολοκληρωθεί σε χρόνο μικρότερο του πρότυπου, ο εργαζόμενος αμείβεται με ένα επίδομα για το 50% του χρόνου που εξοικονομείται πλέον του μισθού του για το πραγματικό χρόνο που απασχολείται

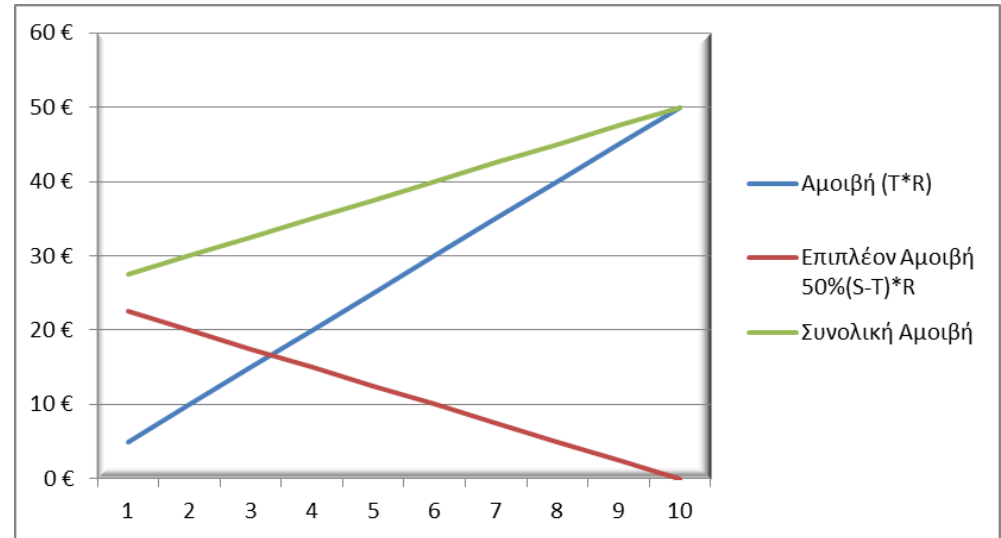
$$\text{Αμοιβή} = T \cdot R + 50\% \cdot (S - T) \cdot R$$

T = πραγματικός χρόνος απασχόλησης

S = πρότυπος χρόνος απασχόλησης

R = ωρομίσθιο

Σύστημα Επιδοματικής Αμοιβής - Hasley

Σύστημα Hasley			
Ωρομίσθιο R:	€ 5		
Πρότυπος Χρόνος Απασχόλησης S:	10		
	1	2	3=1+2
Πραγματικός Χρόνος Απασχόλησης T:	Αμοιβή (T*R)	Επιπλέον Αμοιβή 50%(S-T)*R	Συνολική Αμοιβή
1	€ 5.0	€ 22.5	€ 27.5
2	€ 10.0	€ 20.0	€ 30.0
3	€ 15.0	€ 17.5	€ 32.5
4	€ 20.0	€ 15.0	€ 35.0
5	€ 25.0	€ 12.5	€ 37.5
6	€ 30.0	€ 10.0	€ 40.0
7	€ 35.0	€ 7.5	€ 42.5
8	€ 40.0	€ 5.0	€ 45.0
9	€ 45.0	€ 2.5	€ 47.5
10	€ 50.0	€ 0.0	€ 50.0

Σύστημα Επιδοματικής Αμοιβής - Hasley

Πλεονεκτήματα:

- Εύκολα κατανοητό και απλό στην εφαρμογή.
- Δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας
- Ανταμείβονται οι αποδοτικοί εργαζόμενοι χωρίς να τιμωρούνται οι λιγότερο παραγωγικοί.
- Το κόστος ανά μονάδα προϊόντος μειώνεται.

Μειονεκτήματα:

- Οι εργαζόμενοι κερδίζουν μέρος μόνο της ωφέλειας από τις προσπάθειές τους.
- Μπορεί να παρατηρηθεί σπατάλη Ά Υλών ή μειωμένη ποιότητα προϊόντος.

Σύστημα Επιδοματικής Αμοιβής - Rowan

Παραλλαγή του συστήματος Hasley αλλά δεν υπάρχει το σταθερό ποσοστό 50% του εξοικονομηθέντος χρόνου που δίνεται ως επίδομα.

Κύρια χαρακτηριστικά:

- Ο πρότυπος χρόνος εκτέλεσης μίας εργασίας καθορίζεται εκ των προτέρων.
- Το ωρομίσθιο είναι εγγυημένο.
- Αν η εργασία ολοκληρωθεί σε χρόνο μικρότερο του πρότυπου, ο εργαζόμενος αμείβεται με ένα επίδομα του χρόνου που απαιτήθηκε για την ολοκλήρωση της εργασίας δια τον πρότυπο χρόνο.

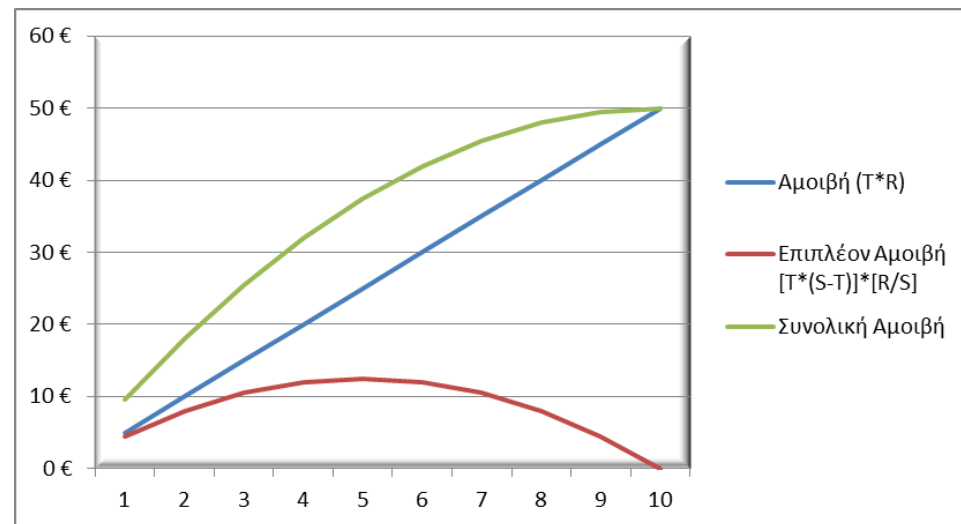
$$\text{Αμοιβή} = T \cdot R + [T \cdot (S - T)] \cdot [R/S]$$

T = πραγματικός χρόνος απασχόλησης

S = πρότυπος χρόνος απασχόλησης

R = ωρομίσθιο

Σύστημα Επιδοματικής Αμοιβής - Rowan

Σύστημα Rowan

Ωρομίσθιο R:	€ 5		
Πρότυπος Χρόνος Απασχόλησης S:	10		
	1	2	3=1+2
Πραγματικός Χρόνος Απασχόλησης T:	Αμοιβή (T*R)	Επιπλέον Αμοιβή [T*(S-T)]*[R/S]	Συνολική Αμοιβή
1	€ 5.0	€ 4.5	€ 9.5
2	€ 10.0	€ 8.0	€ 18.0
3	€ 15.0	€ 10.5	€ 25.5
4	€ 20.0	€ 12.0	€ 32.0
5	€ 25.0	€ 12.5	€ 37.5
6	€ 30.0	€ 12.0	€ 42.0
7	€ 35.0	€ 10.5	€ 45.5
8	€ 40.0	€ 8.0	€ 48.0
9	€ 45.0	€ 4.5	€ 49.5
10	€ 50.0	€ 0.0	€ 50.0

Σύστημα Επιδοματικής Αμοιβής - Rowan

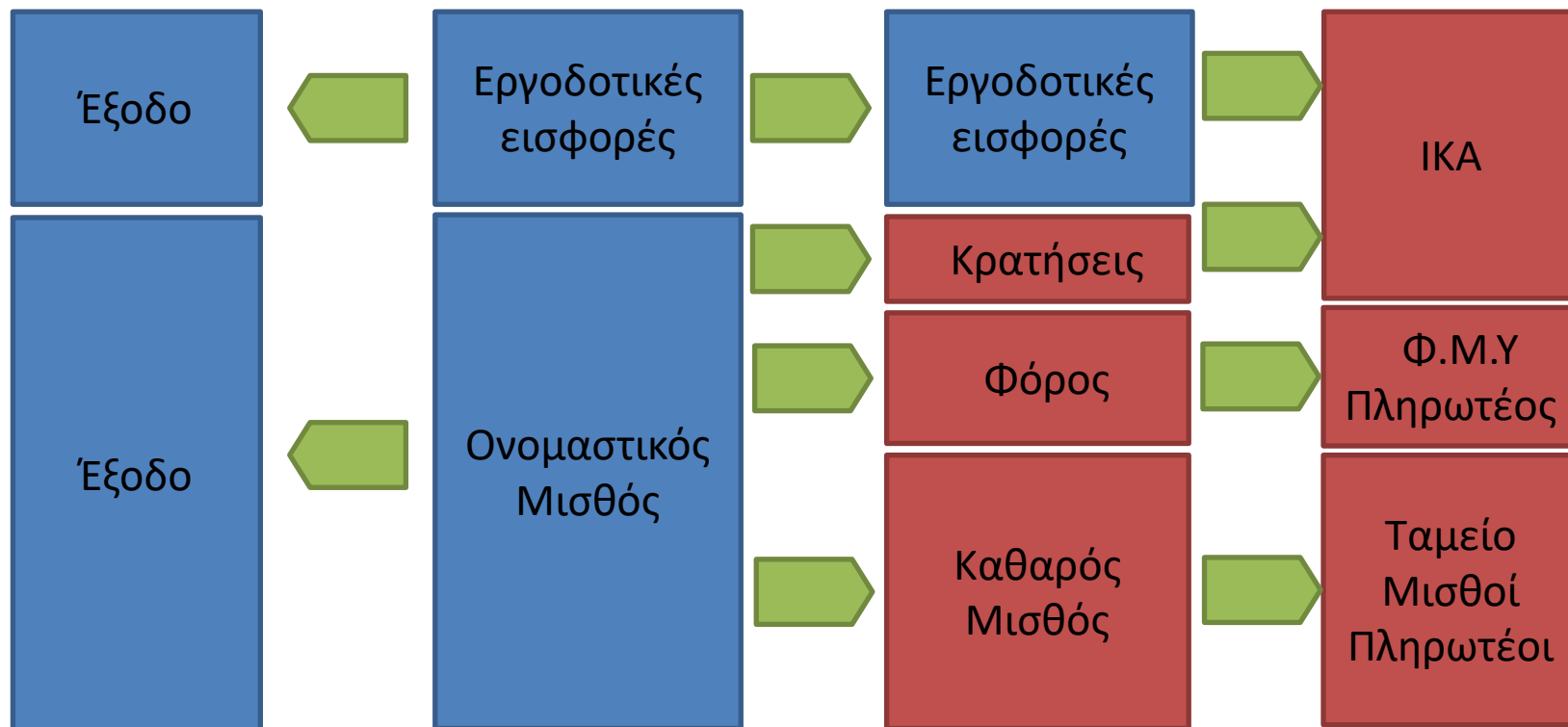
Πλεονεκτήματα:

- Δημιουργεί αίσθημα ασφάλειας
- Προστατεύεται η ποιότητα παραγωγής διότι το επίδομα μειώνεται αν ο εργαζόμενος έχει επιτύχει ένα δεδομένο βαθμό αποδοτικότητας.
- Το κόστος ανά μονάδα προϊόντος μειώνεται.

Μειονεκτήματα:

- Δεν είναι εύκολα κατανοητό.
- Οι εργαζόμενοι κερδίζουν μέρος μόνο της ωφέλειας από τις προσπάθειές τους.
- Η αποτελεσματικότητα πέραν ενός ορίου αμείβεται ελάχιστα.

Ημερολογιακή Εγγραφή Μισθοδοσίας

Ημερολογιακή Εγγραφή Μισθοδοσίας

Μισθοί - ημερομίσθια	XXXX
Εργοδοτικές εισφορές	XXXX
Μισθοί πληρωτέοι	XXXX
Ι.Κ.Α	XXXX
Φ.Μ.Υ. Πληρωτέος	XXXX

Πρωτογενή Στοιχεία Κοστολόγησης:

Άμεσα και Έμμεσα Υλικά

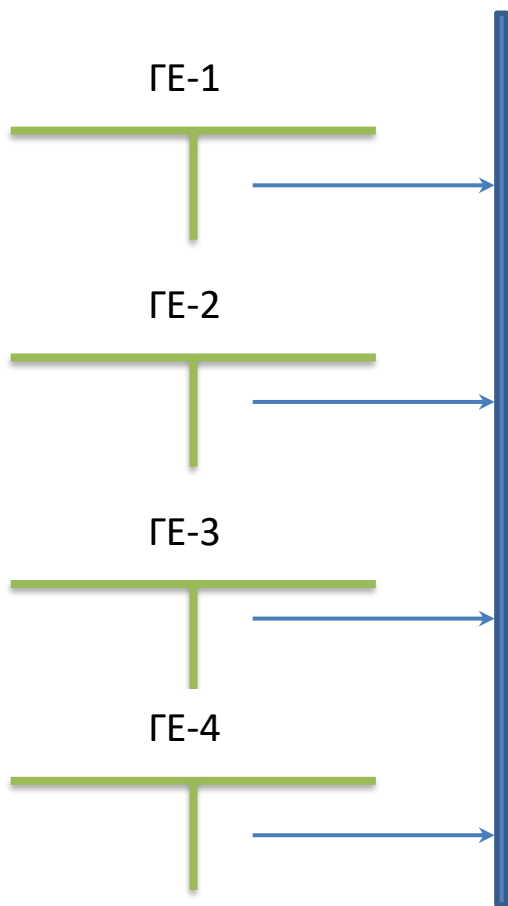
Κόστος Εργασίας

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα

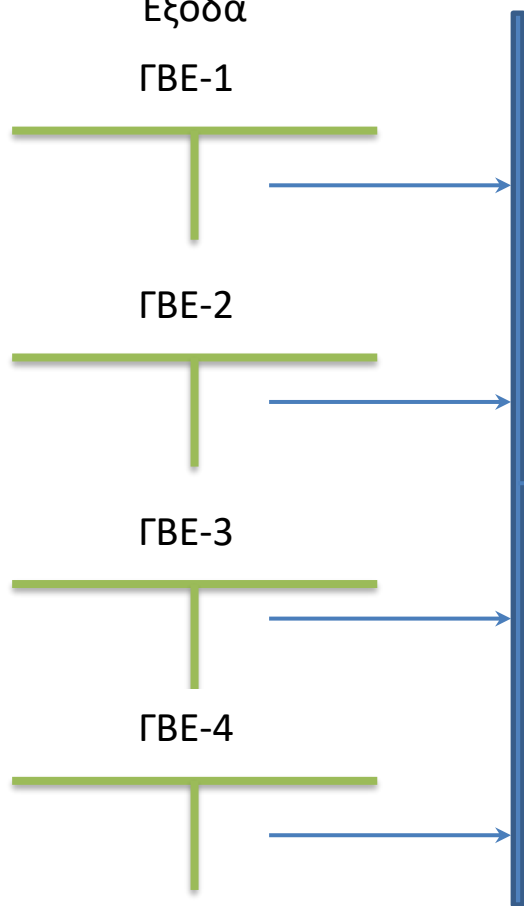

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα

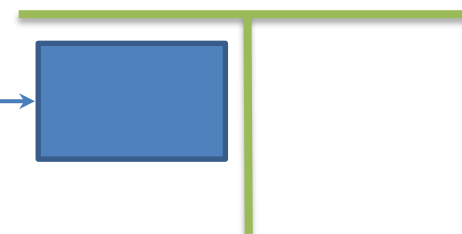
Γενικά Έξοδα

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα

Παραγωγή σε Εξέλιξη

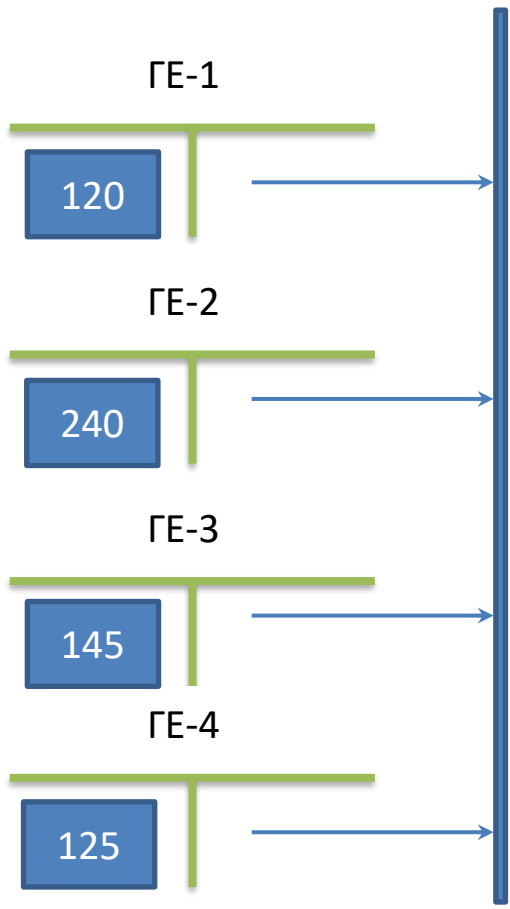

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα

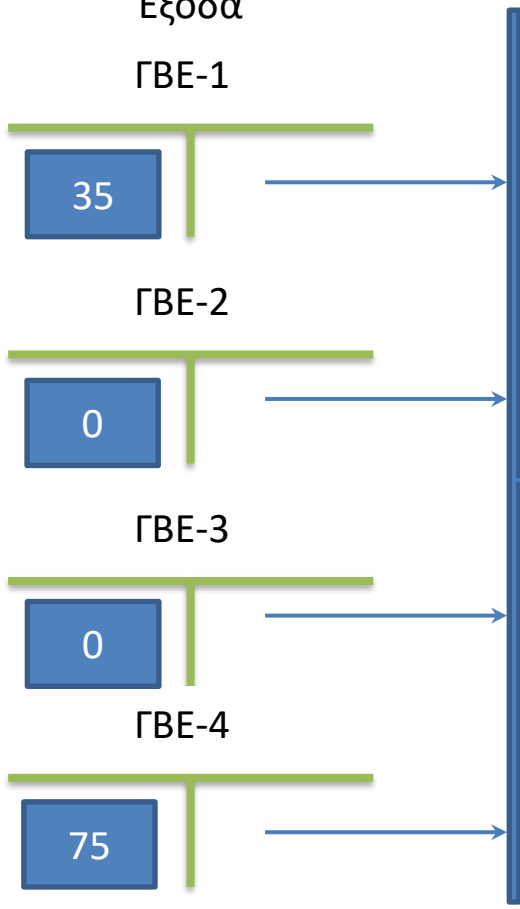
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	$X1+X2$
Γενικό Έξοδο 1	$X1$
Γενικό Έξοδο 2	$X2$
Παραγωγή σε Εξέλιξη	$X1+X2$
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	$X1+X2$

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα

Γενικά Έξοδα

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα

Παραγωγή σε Εξέλιξη

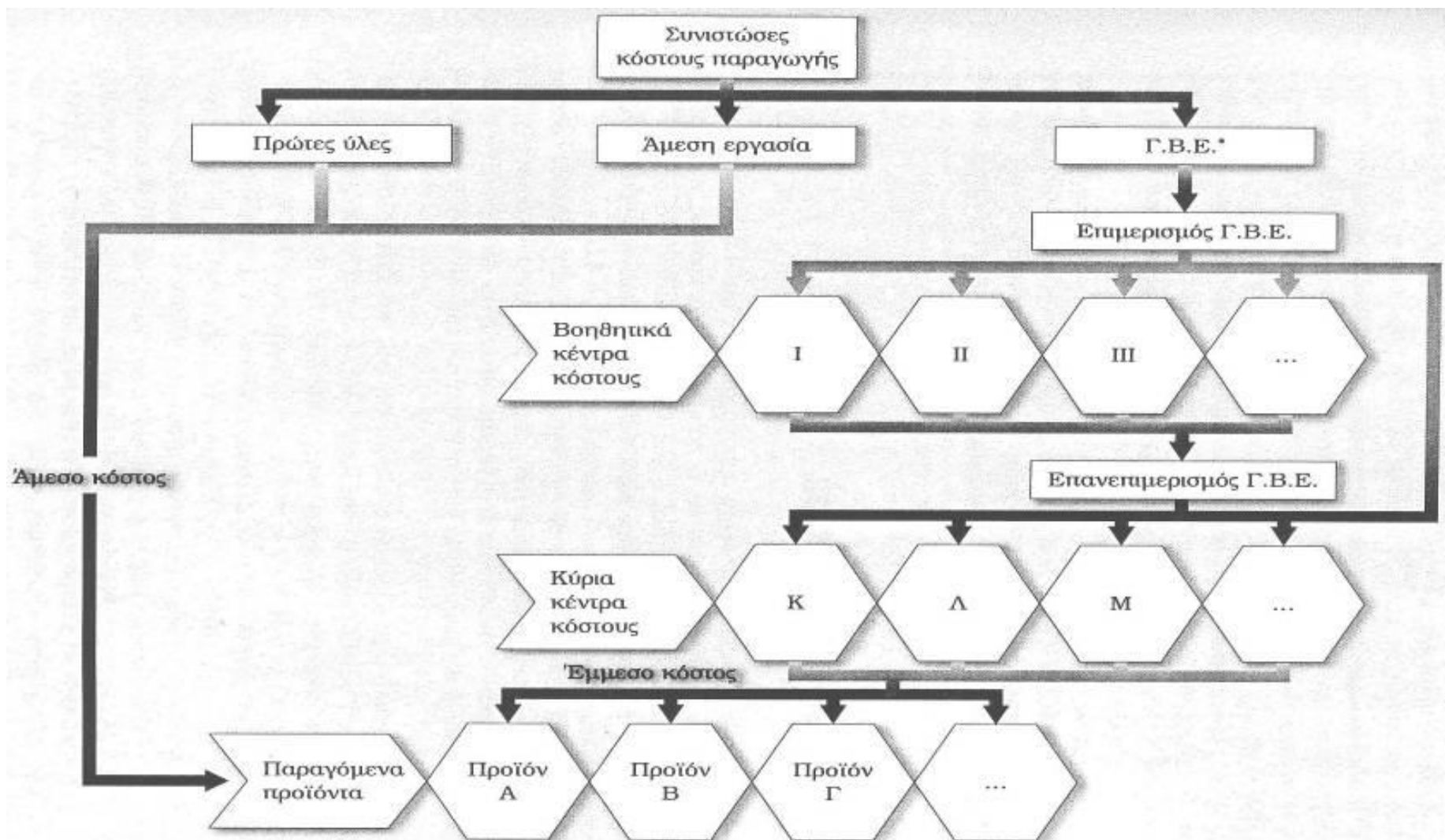

Λογιστική Κόστους

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα

Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	110
Γενικό Έξοδο 1	35
Γενικό Έξοδο 2	75
Παραγωγή σε Εξέλιξη	110
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	110

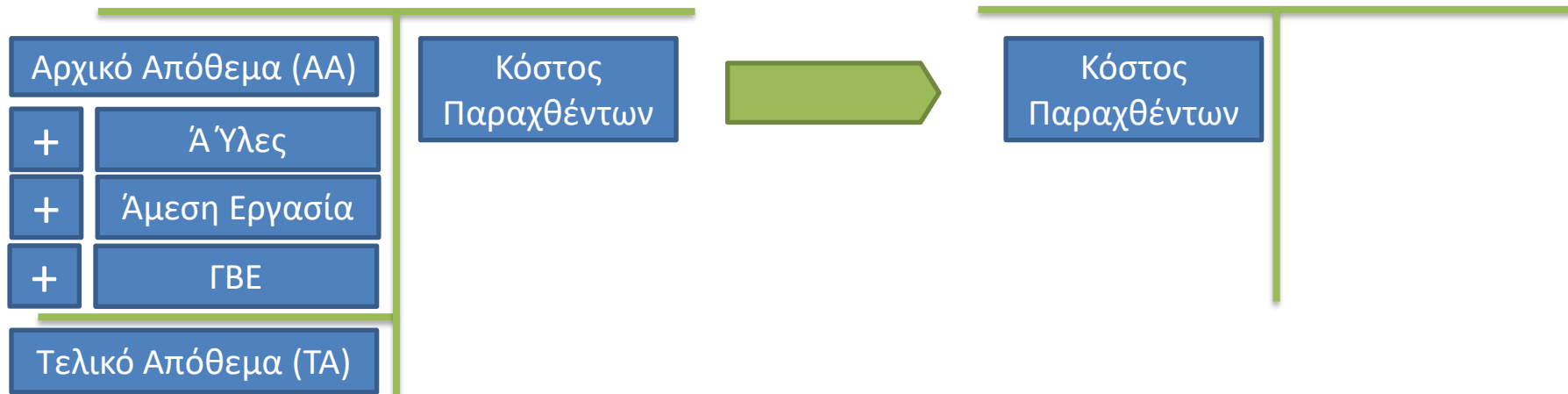
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα: Επιμερισμοί και Επανεπιμερισμοί

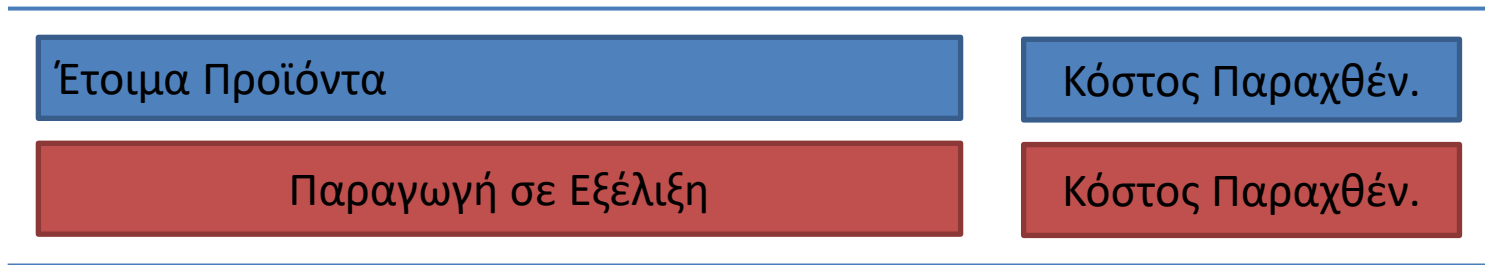
Κόστος Παραχθέντων

Παραγωγή σε Εξέλιξη

Έτοιμα Προϊόντα

$$\text{Αρχικό Απόθεμα (Α.Α)} + \text{Ά Υλες} + \text{Άμεση Εργασία} + \text{ΓΒΕ} = \text{Κόστος Παραχθέντων} + \text{Τελικό Απόθεμα (ΤΑ)}$$

Κόστος Παραχθέντων

Παραγωγή σε Εξέλιξη

	400	1300
+	400	
+	300	
+	310	
	110	

Έτοιμα Προϊόντα

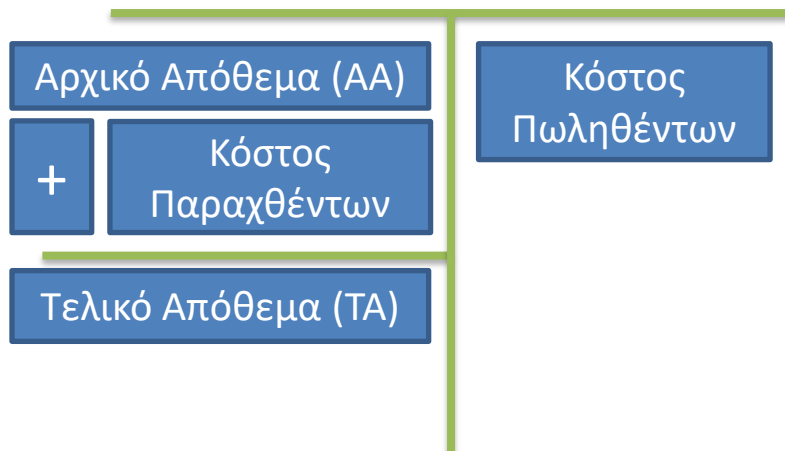
1300

$$\text{Κόστος Παραχθέντων} = 400 + 400 + 300 + 310 - 110$$

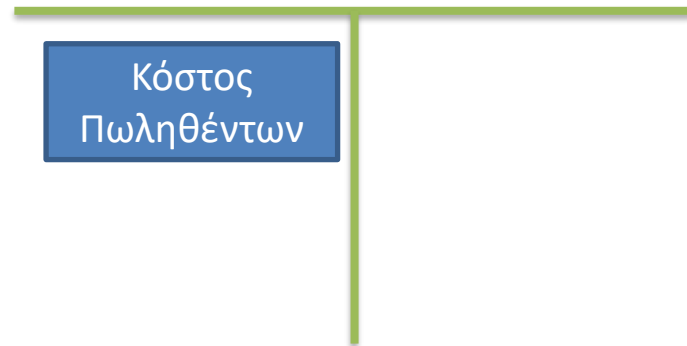
Έτοιμα Προϊόντα	1300
Παραγωγή σε Εξέλιξη	1300

Κόστος Πωληθέντων

Έτοιμα Προϊόντα

Κόστος Πωληθέντων

$$\text{Αρχικό Απόθεμα (Α.Α)} + \text{Κόστος Παραχθέντων} = \text{Κόστος Πωληθέντων} + \text{Τελικό Απόθεμα (Τ.Α)}$$

Κόστος Πωληθέντων

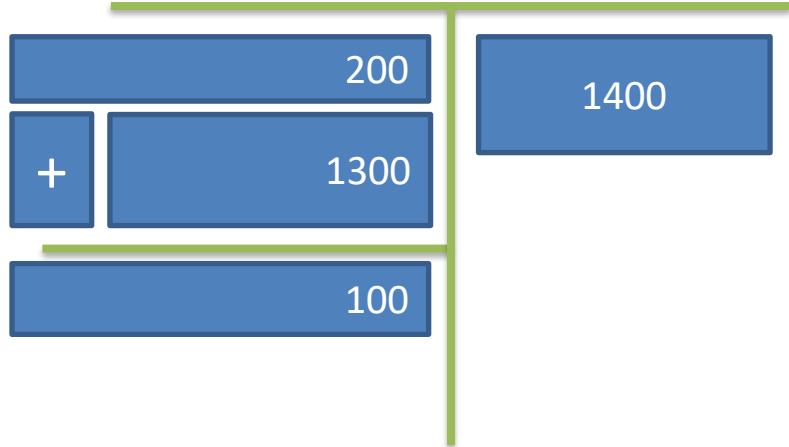
Κόστος Πωληθέντ.

Έτοιμα Προϊόντα

Κόστος Πωληθέντ.

Κόστος Πωληθέντων

Έτοιμα Προϊόντα

Κόστος Πωληθέντων

Κόστος Πωληθέντων = 200 + 1300 – 100 = 1400

Κόστος Πωληθέντων	1400
Έτοιμα Προϊόντα	1400

Σύνοψη Κίνησης Λογαριασμών

Α.Υ.

Αρχικό Απόθεμα (ΑΑ) + Αγορές = Αναλώσεις + Τελικό Απόθεμα (ΤΑ)

Π.Σ.Ε.

Αρχικό Απόθεμα (Α.Α) + ΆΥγες + Άμεση Εργασία + ΓΒΕ = Κόστος Παραχθέντων + Τελικό Απόθεμα (ΤΑ)

ΕΤΟΙΜΑ

Αρχικό Απόθεμα (Α.Α) + Κόστος Παραχθέντων = Κόστος Πωληθέντων + Τελικό Απόθεμα (Τ.Α)

Έκθεση Κόστους Παραχθέντων

Π.Σ.Ε.

Αρχικό Απόθεμα (Α.Α) + ΆΥλες + Άμεση Εργασία + ΓΒΕ = Κόστος Παραχθέντων + Τελικό Απόθεμα (ΤΑ)

ΕΚΘΕΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ
ΠΑΡΑΧΘΕΝΤΩΝ

Άσκηση 2.1: Έκθεση Κόστους Παραχθέντων

Τα παρακάτω δεδομένα έχουν ληφθεί από τις λογιστικές καταστάσεις της εταιρείας «Γεωργίου Α.Ε.» για τη χρήση που μόλις έληξε (ποσά σε χιλιάδες ευρώ).

Πωλήσεις	860
Αγορές πρώτων υλών	170
Άμεση Εργασία	220
Γ.Β.Ε.	210
Έξοδα Διοίκησης	120
Έξοδα πωλήσεων	170
Πρώτες ύλες – Απόθεμα αρχής	10
Πρώτες ύλες – Απόθεμα τέλους	50
Ημικατεργασμένα προϊόντα – Απόθεμα αρχής	80
Ημικατεργασμένα προϊόντα – Απόθεμα τέλους	60
Έτοιμα προϊόντα – Απόθεμα αρχής	110
Έτοιμα προϊόντα – Απόθεμα τέλους	100

Ζητείται:

1. Να συνταχθεί η κατάσταση κόστους παραχθέντων προϊόντων της χρήσης
2. Να υπολογισθεί το κόστος πωληθέντων προϊόντων της χρήσης.
3. Να συνταχθεί η κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης για τη χρήση.

Άσκηση 2.1: Έκθεση Κόστους Παραχθέντων

Κατάσταση κόστους Παραχθέντων				
Άμεσα υλικά				
	Πρώτες ύλες: 1/1/Χ0		10.000 €	
	Πλέον: Αγορές Πρώτων υλών		170.000 €	
	Πρώτες ύλες διαθέσιμες		180.000 €	
	Μείον: Απόθεμα πρώτων υλών		50.000 €	
Πρώτες ύλες αναλωθείσες				130.000 €
Άμεση εργασία				220.000 €
Γ.Β.Ε.				210.000 €
Συνολικό Κόστος Παραγωγής				560.000 €
Πλέον: Παραγωγή σε εξέλιξη αρχής				80.000 €
Υποσύνολο				640.000 €
Μείον: παραγωγή σε εξέλιξη τέλους				60.000 €
Κόστος Παραχθέντων προϊόντων				580.000 €

Άσκηση 2.1: Έκθεση Κόστους Παραχθέντων

Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης

Πωλήσεις	860.000 €
Μείον: Κόστος Πωληθέντων	<u>590.000 €</u>
Μικτό περιθώριο κέρδους	270.000 €
Μείον: Έξοδα Πωλήσεων	170.000 €
_ Έξοδα Διοίκησης	<u>120.000 €</u>
Ζημία χρήσης	20.000 €

Κόστος Παραχθέντων προϊόντων	580.000 €	
Πλέον: έτοιμα προϊόντα 1/1/Χ2	110.000 €	
Κόστος Προϊόντων προς πώληση		690.000 €
Μείον: Έτοιμα προϊόντα 31/12/Χ2	100.000 €	
Κόστος Πωληθέντων προϊόντων		590.000 €

Άσκηση 2.2: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Οι λογαριασμοί του Γενικού Καθολικού της επιχείρησης «ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ Α.Ε.» που παρουσιάζονται στη συνέχεια περιλαμβάνουν κοστολογικά δεδομένα για το μήνα Ιούνιο του 20Χ7.

Κόστος Πωληθέντων		Απόθεμα Πρώτων Υλών	
123.000		A.A. (1)	Εκροές 31.500
		Αγορές 27.000	
		T.A 11.250	
Έτοιμα Προϊόντα		Παραγωγή σε Εξέλιξη	
A.A. 69.600	(4)	A.A. 9.000	87.900
(3)		Πρώτες ύλες (2)	
		Άμεση εργασία 25.500	
		Γ.Β.Ε. (5)	
T.A (6)		T.A 14.550	

Ζητείται:

1. Να συμπληρώσετε τα ποσά που λείπουν και απεικονίζονται από τους αριθμούς (1) έως (6).
2. Να διενεργήσετε τις ημερολογιακές εγγραφές ενημέρωσης των λογαριασμών κατά τη διάρκεια του μήνα Ιουνίου 20Χ7.
3. Να υπολογιστεί το πρωταρχικό κόστος.
4. Να υπολογιστεί το κόστος μετατροπής.
5. Σε ποια περίπτωση το κόστος παραχθέντων ισούται με το κόστος πωληθέντων;

Άσκηση 2.2: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Απόθεμα Πρώτων Υλών		
<u>Αρχικό Απόθεμα</u> (α)	+	Αγορές (27.000)
	=	
Εξαγωγές (αναλώσεις στην παραγωγή) (31.500)	+	Τελικό Απόθεμα (11.250)
Αρχικό Απόθεμα (α) = 15.750		

Άσκηση 2.2: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Παραγωγή σε Εξέλιξη		
Αρχικό Απόθεμα Ημικατεργασμένων (9.000)	+	<u>Πρώτες Ύλες</u> (από αποθήκη Πρώτων Υλών) (β) + Άμεση Εργασία (25.500) + <u>Γ.Β.Ε.</u> (ε)
	=	
Έτοιμα προϊόντα (87.900)	+	Τελικό Απόθεμα Ημικατεργασμένων (14.550)

Οι Πρώτες Ύλες (β) του λογαριασμού Παραγωγή σε Εξέλιξη προέρχονται από τις Εκροές του λογαριασμού Απόθεμα Πρώτων Υλών \Rightarrow Πρώτες Ύλες (β) = € 31.500

Αντικαθιστώντας, υπολογίζονται και τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα (ε):
 $9.000 + 31.500 + 25.500 + (\epsilon) = 14.550 + 87.900 \Rightarrow (\epsilon) = € 36.450$

Άσκηση 2.2: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Έτοιμα Προϊόντα		
Αρχικό Απόθεμα (69.600)	+	Εισαγωγές (από την Παραγωγή) (γ)
	=	
Εξαγωγές (για πώληση) (δ)	+	Τελικό Απόθεμα (ζ)

Οι Εισαγωγές των ετοιμών προέρχονται από την πίστωση του λογαριασμού Παραγωγή σε Εξέλιξη, που είναι το Κόστος Παραχθέντων \Rightarrow Εισαγωγές **(γ)** = € 87.900

Οι Εξαγωγές των Ετοιμών είναι η χρέωση του λογαριασμού Κόστος Πωληθέντων \Rightarrow Εξαγωγές **(δ)** = € 123.000

Το Τελικό Απόθεμα των Ετοιμών υπολογίζεται ως εξής: **(ζ)** = 69.600 + 87.900 - 123.000 \Rightarrow **(ζ)** = € 34.500

Άσκηση 2.2: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Πρώτες ύλες	27000
Προμηθευτές	27000
Παραγωγή σε Εξέλιξη	93450
ΆΥλες	31500
Άμεση Εργασία	25500
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	36450

Άσκηση 2.2: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Έτοιμα Προϊόντα	87900
Παραγωγή σε Εξέλιξη	87900
Κόστος Πωληθέντων	123000
Έτοιμα Προϊόντα	123000

Άσκηση 2.2: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Το Πρωταρχικό Κόστος (ή Άμεσο Κόστος) είναι το κόστος που συνδέεται άμεσα με την παραγωγή των προϊόντων.

Πρωταρχικό Κόστος = Κόστος Πρώτων Υλών + Κόστος Άμεσης Εργασίας

⇒ Πρωταρχικό Κόστος = 31.500 + 25.500 = € 57.000

Το Κόστος Μετατροπής είναι το κόστος που συνδέεται με την επεξεργασία των Πρώτων Υλών και τη μετατροπή τους σε προϊόντα.

Κόστος Μετατροπής = Κόστος Άμεσης Εργασίας + Κόστος Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων

Κόστος Μετατροπής = 25.500 + 36.450 = € 61.950

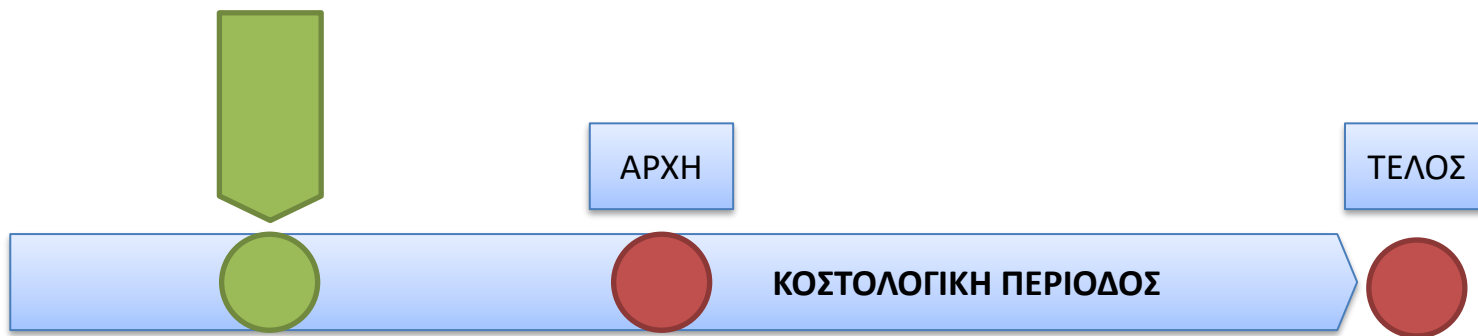
Το Κόστος Παραχθέντων ισούται με το Κόστος Πωληθέντων όταν δεν υπάρχει αρχικό και τελικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων ή όταν η αξία τους είναι ίση. Κάτι τέτοιο σπάνια συμβαίνει στις βιομηχανικές επιχειρήσεις. Ωστόσο, στις εταιρίες παροχής υπηρεσιών που οι υπηρεσίες από τη φύση τους δεν αποθεματοποιούνται, αυτή η ισότητα ισχύει στις περισσότερες περιπτώσεις.

Συντελεστής Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Η χρήση του πραγματικού μεγέθους των Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων στην κοστολόγηση δημιουργεί δύο κοστολογικά προβλήματα:

- 1** **Πρόβλημα Μερισμού:** Τα Γ.Β.Ε. αποτελούν έμμεσο κόστος και για το λόγο αυτό θα πρέπει να μερισθούν στους διάφορους φορείς κόστους (προϊόντα) με κάποια βάση καταλογισμού.
- 2** **Πρόβλημα Χρονισμού:** Το ακριβές ύψος των Γ.Β.Ε. δεν είναι γνωστό πάντα όταν απαιτείται για λόγους κοστολόγησης.

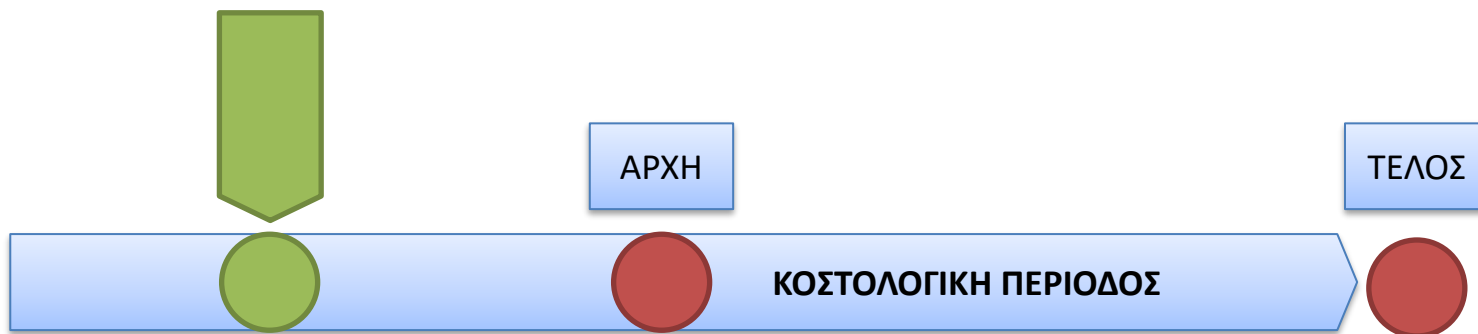
Συντελεστής Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

- 1 Προϋπολογισμός Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων.
- 2α Επιλογή Βάσης Καταλογισμού.
- 2β Προϋπολογισμός Βάσης Καταλογισμού.
- 3 Υπολογισμός Συντελεστή Καταλογισμού Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων.

$$\begin{array}{l}
 \text{Συντελεστής Καταλογισμού} \\
 \text{Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων.} \\
 \\
 = \\
 \\
 \text{Προϋπολογισμός Γενικών} \\
 \text{Βιομηχανικών Εξόδων} \\
 \hline
 \text{Προϋπολογισμός Βάσης} \\
 \text{Καταλογισμού}
 \end{array}$$

Συντελεστής Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

1	10.000 €
2α	Ώρες Άμεσης Εργασίας (ω.α.ε.)
2β	1.000 ω.α.ε.
3	Υπολογισμός Συντελεστή Καταλογισμού Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων

Συντελεστής Καταλογισμού Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων

=

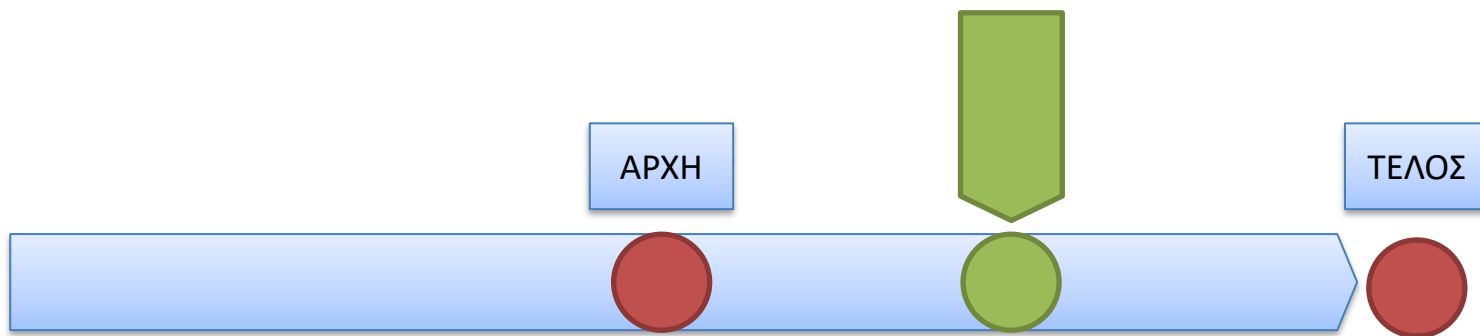
10.000 €

1.000 ω.α.ε.

=

10 € / ω.α.ε.

Συντελεστής Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

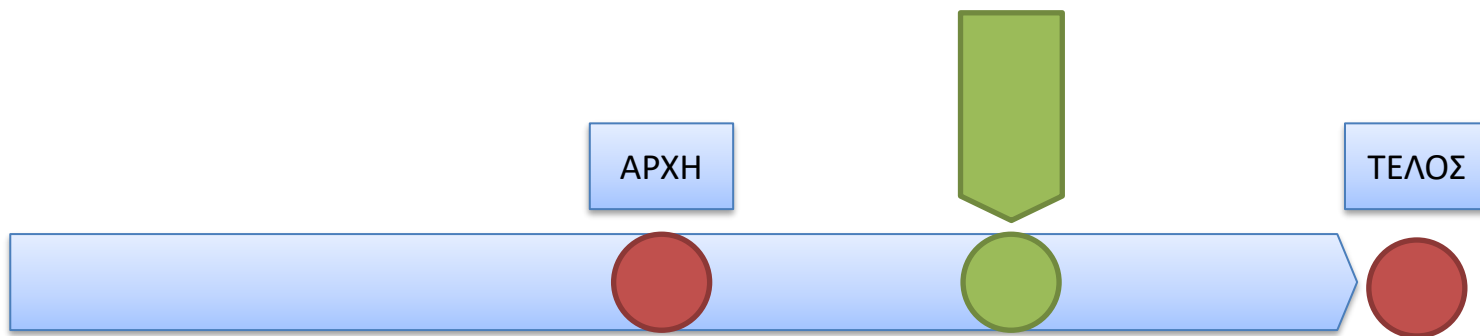

- 1 Μέτρηση πραγματικού μεγέθους βάσης καταλογισμού.
- 2 Υπολογισμός Καταλογισμένων Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων.

Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	=	Συντελεστής Καταλογισμού Γ.Β.Ε.	×	Πραγματικό Μέγεθος Βάσης Καταλογισμού
----------------------	---	---------------------------------	---	---------------------------------------

Παραγωγή σε Εξέλιξη	Κατ. Γ.Β.Ε.
Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	Κατ. Γ.Β.Ε.

Συντελεστής Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

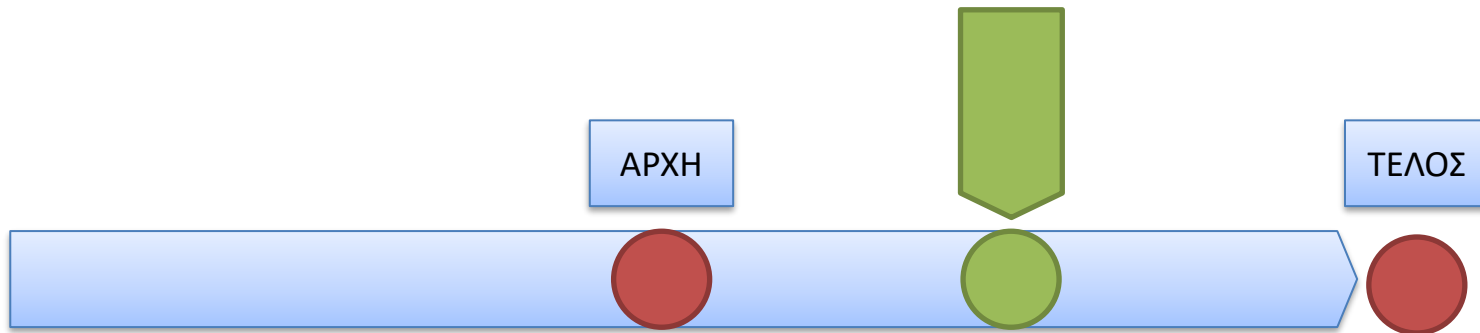
1 Έστω ότι οι πραγματικές ω.α.ε. είναι ίσες με 200.

2 Υπολογισμός Καταλογισμένων Γενικών Βιομηχανικών Εξόδων.

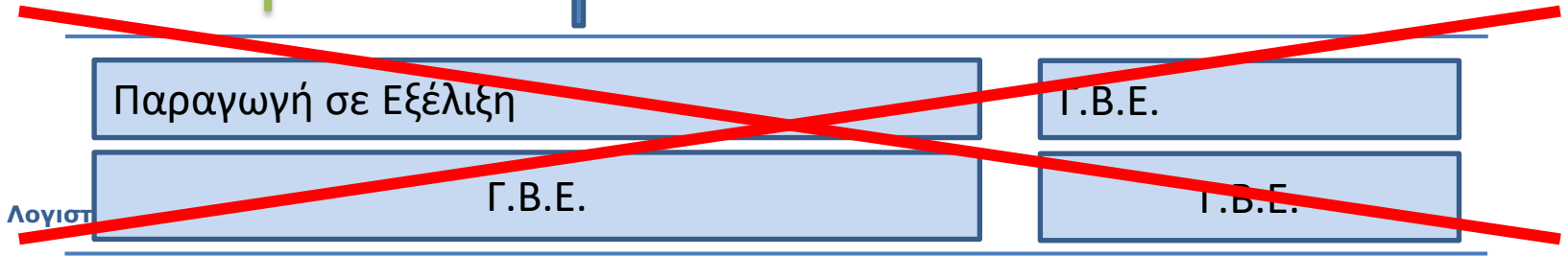
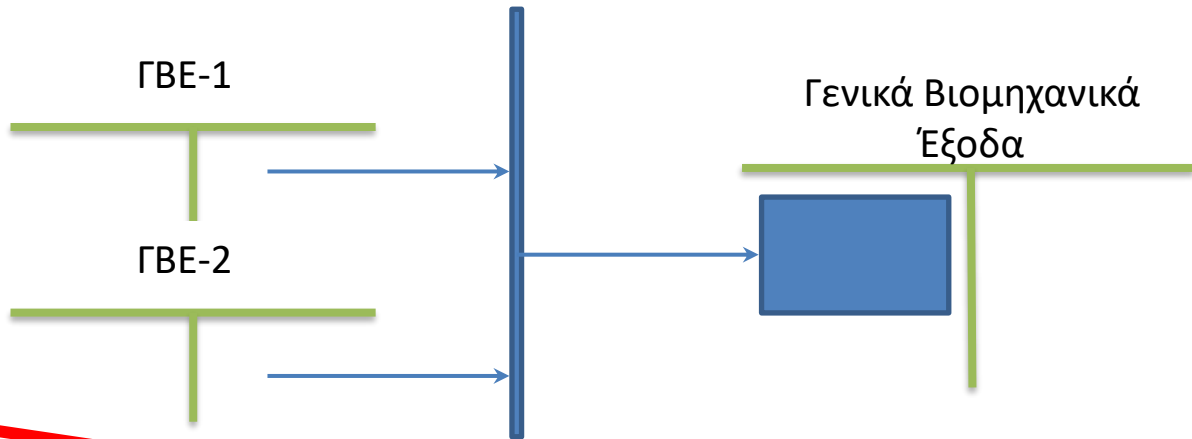
2.000	=	10 € / ω.α.ε.	×	200
-------	---	---------------	---	-----

Παραγωγή σε Εξέλιξη	2.000
Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	2.000

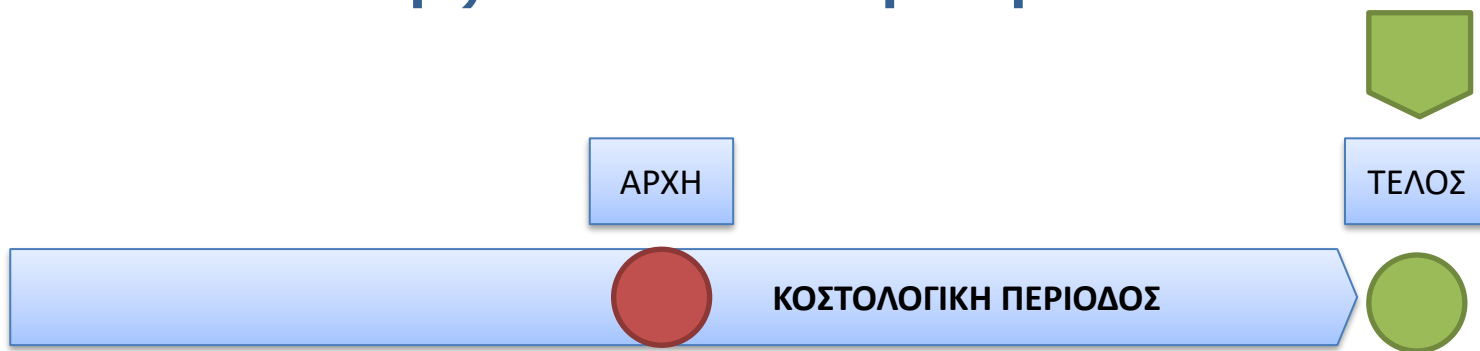
Συντελεστής Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

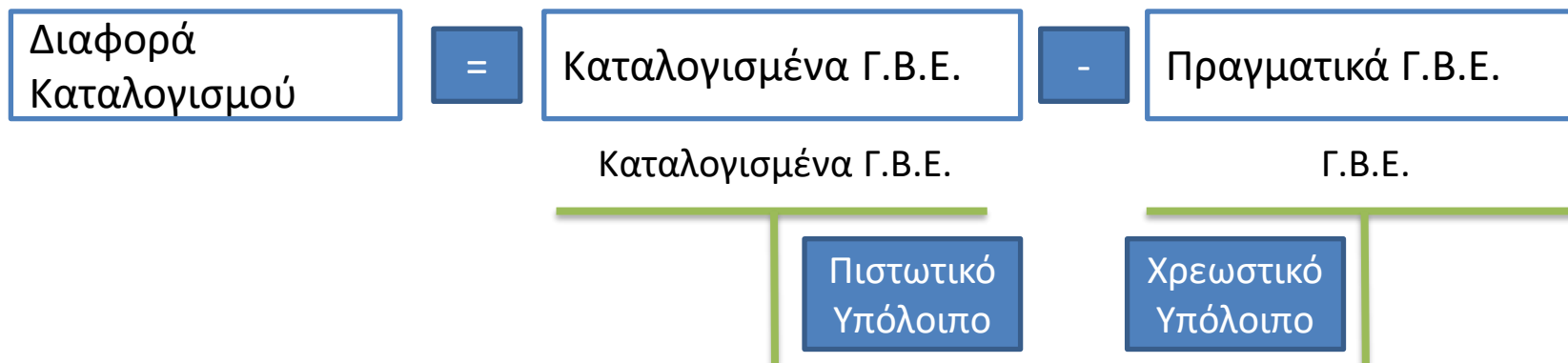
3 Τα πραγματικά Γ.Β.Ε. συγκεντρώνονται σε έναν γενικό λογαριασμό Γ.Β.Ε.

Συντελεστής Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

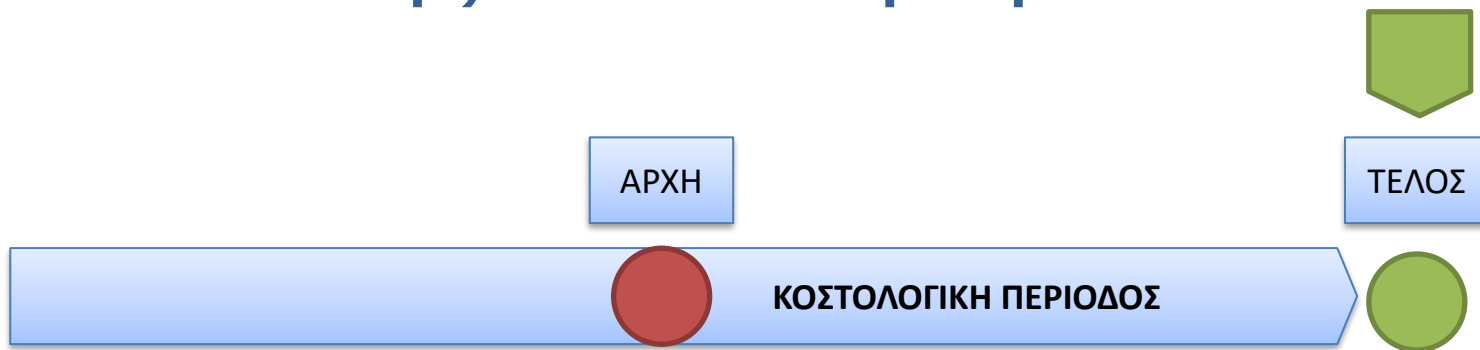

Στο τέλος της λογιστικής χρήσης είναι πολύ πιθανόν να παρατηρηθούν διαφορές καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Η διαφορά καταλογισμού πρέπει να τα τακτοποιηθεί!

Συντελεστής Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Υπερ-καταλογισμός	Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	>	Πραγματικά Γ.Β.Ε.
Υπο-καταλογισμός	Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	<	Πραγματικά Γ.Β.Ε.

Τακτοποίηση διαφοράς καταλογισμού:

Αναλογική μέθοδος	Παραγωγή σε Εξέλιξη	Κατανομή της διαφοράς καταλογισμού με βάση τη % κατανομή των καταλογισμών Γ.Β.Ε.
	Έτοιμα Προϊόντα	
	Κόστος Πωληθέντων	
Άμεση μέθοδος	Κόστος Πωληθέντων	

Υπερ-καταλογισμός Γ.Β.Ε.

Έστω ότι:	Χρεωστικό	Πιστωτικό
Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	-----	1.000.000
Πραγματικά Γ.Β.Ε.	800.000	-----
Παραγωγή σε Εξέλιξη	1.000.000	-----
Έτοιμα Προϊόντα	1.500.000	-----
Κόστος Πωληθέντων	2.000.000	-----

Αναλογική μέθοδος
 Κατανομή της διαφοράς καταλογισμού με βάση τη % κατανομή των καταλογισμών Γ.Β.Ε.

Υπερ-καταλογισμός = 200.000

		Υποθετική Κατανομή Καταλογισμένων Γ.Β.Ε.		
Παραγωγή σε Εξέλιξη	1.000.000	500.000	50%	100.000
Έτοιμα Προϊόντα	1.500.000	250.000	25%	50.000
Κόστος Πωληθέντων	2.000.000	250.000	25%	50.000
		1.000.000	100%	200.000

Υπερ-καταλογισμός Γ.Β.Ε.

Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	1.000.000
Παραγωγή σε Εξέλιξη	100.000
Έτοιμα Προϊόντα	50.000
Κόστος Πωληθέντων	50.000
Γ.Β.Ε.	800.000

Υπερ-καταλογισμός Γ.Β.Ε.

Αναλογική μέθοδος Κατανομή της διαφοράς καταλογισμού με βάση τα υπόλοιπα των σχετικών λογαριασμών.

Υπερ-καταλογισμός = 200.000

Παραγωγή σε Εξέλιξη	1.000.000	22%	44.000
Έτοιμα Προϊόντα	1.500.000	33%	66.000
Κόστος Πωληθέντων	2.000.000	45%	90.000
		100%	200.000

Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	1.000.000
Παραγωγή σε Εξέλιξη	44.000
Έτοιμα Προϊόντα	66.000
Κόστος Πωληθέντων	90.000
Γ.Β.Ε.	800.000

Υπερ-καταλογισμός Γ.Β.Ε.

Άμεση μέθοδος	Κόστος Πωληθέντων
---------------	-------------------

Υπερ-καταλογισμός = 200.000

Παραγωγή σε Εξέλιξη	1.000.000	0%	0
Έτοιμα Προϊόντα	1.500.000	0%	0
Κόστος Πωληθέντων	2.000.000	100%	200.000
		100%	200.000

Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	1.000.000
Κόστος Πωληθέντων	200.000
Γ.Β.Ε.	800.000

Υπο-καταλογισμός Γ.Β.Ε.

Έστω ότι:	Χρεωστικό	Πιστωτικό
Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	-----	800.000
Πραγματικά Γ.Β.Ε.	1.000.000	-----
Παραγωγή σε Εξέλιξη	1.000.000	-----
Έτοιμα Προϊόντα	1.500.000	-----
Κόστος Πωληθέντων	2.000.000	-----
Αναλογική μέθοδος	Κατανομή της διαφοράς καταλογισμού με βάση τη % κατανομή των καταλογισμών Γ.Β.Ε.	

Υπο-καταλογισμός = 200.000

		Υποθετική Κατανομή Καταλογισμένων Γ.Β.Ε.		
Παραγωγή σε Εξέλιξη	1.000.000	400.000	50%	100.000
Έτοιμα Προϊόντα	1.500.000	200.000	25%	50.000
Κόστος Πωληθέντων	2.000.000	200.000	25%	50.000
		800.000	100%	200.000

Υπο-καταλογισμός Γ.Β.Ε.

Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	800.000
Παραγωγή σε Εξέλιξη	100.000
Έτοιμα Προϊόντα	50.000
Κόστος Πωληθέντων	50.000
Γ.Β.Ε.	1.000.000

Υπο-καταλογισμός Γ.Β.Ε.

Αναλογική μέθοδος Κατανομή της διαφοράς καταλογισμού με βάση τα υπόλοιπα των σχετικών λογαριασμών.

Υπο-καταλογισμός = 200.000

Παραγωγή σε Εξέλιξη	1.000.000	22%	44.000
Έτοιμα Προϊόντα	1.500.000	33%	66.000
Κόστος Πωληθέντων	2.000.000	45%	90.000
		100%	200.000

Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	800.000
Παραγωγή σε Εξέλιξη	44.000
Έτοιμα Προϊόντα	66.000
Κόστος Πωληθέντων	90.000
Γ.Β.Ε.	1.000.000

Υπο-καταλογισμός Γ.Β.Ε.

Αναλογική μέθοδος Κατανομή της διαφοράς καταλογισμού με βάση τα υπόλοιπα των σχετικών λογαριασμών.

Υπό-καταλογισμός = 200.000

Παραγωγή σε Εξέλιξη	1.000.000	22%	44.000
Έτοιμα Προϊόντα	1.500.000	33%	66.000
Κόστος Πωληθέντων	2.000.000	45%	90.000
		100%	200.000

Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	800.000
Παραγωγή σε Εξέλιξη	44.000
Έτοιμα Προϊόντα	66.000
Κόστος Πωληθέντων	90.000
Γ.Β.Ε.	1.000.000

Υπο-καταλογισμός Γ.Β.Ε.

Άμεση μέθοδος Κόστος Πωληθέντων

Υπό-καταλογισμός = 200.000

Παραγωγή σε Εξέλιξη	1.000.000	0%	0
Έτοιμα Προϊόντα	1.500.000	0%	0
Κόστος Πωληθέντων	2.000.000	100%	200.000
		100%	200.000

Καταλογισμένα Γ.Β.Ε.	800.000
Κόστος Πωληθέντων	200.000
Γ.Β.Ε.	1.000.000

Αιτίες δημιουργίας διαφορών καταλογισμού καταλογισμών

- Απόκλιση τιμών:
 - Οι πραγματικές δαπάνες για ΓΒΕ είναι μεγαλύτερες (μικρότερες) από τις προϋπολογισμένες.
- Απόκλιση δραστηριότητας:
 - Οι εργαζόμενοι είναι λιγότερο (περισσότερο) αποδοτικοί και κατά συνέπεια επηρεάζουν και τα ΓΒΕ που έχουν σχέση με την εργασία (αύξηση ή μείωση αντίστοιχα).
- Απόκλιση όγκου:
 - Πραγματοποιείται υψηλότερο (χαμηλότερο) επίπεδο παραγωγής σε σχέση με το προϋπολογισμένο.

Συντελεστής Καταλογισμού – Ζητήματα

- Βάσεις Καταλογισμού:
 - Φυσικό Μέγεθος: Ώρες Άμεσης Εργασίας, Ώρες Λειτουργίας Μηχανημάτων
 - Νομισματικό Μέγεθος: Κόστος Άμεσης Εργασίας.
- Συγκεντρωτικός και τμηματικοί συντελεστές καταλογισμού.

Άσκηση 2.3: Αλλαγή Συντελεστή Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Το δικηγορικό γραφείο “ΑΞΙΟΠΙΣΤΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Α.Ε” σκέπτεται την αλλαγή του κοστολογικού του συστήματος έτσι ώστε να μπορεί να συσχετίζει μεγαλύτερο μέρος των Γενικών του Εξόδων με συγκεκριμένες υποθέσεις. Μέχρι σήμερα τα Γενικά Έξοδα επιρρίπτονται στις διάφορες υποθέσεις με βάση την αμοιβή των ωρών εργασίας που έχουν αφιερώσει οι δικηγόροι του γραφείου άμεσα σε κάθε υπόθεση. Η αξία του χρόνου των δικηγόρων που εργάζονται άμεσα σε κάθε υπόθεση χρεώνεται σε ένα λογαριασμό με τίτλο “Άμεσα Τιμολογούμενες αμοιβές”. Ο χρόνος που αναλώνουν οι δικηγόροι για λοιπές δραστηριότητες οι οποίες δεν σχετίζονται άμεσα με κάθε υπόθεση αντιμετωπίζεται όπως τα Γενικά Έξοδα και χρεώνεται σε ένα λογαριασμό που ονομάζεται “Έμμεσα Τιμολογούμενες αμοιβές”. Τέτοιες δραστηριότητες είναι η παρακολούθηση εκπαιδευτικών σεμιναρίων ή η συμμετοχή τους σε διοικητικού περιεχομένου συναντήσεις. Όπως φαίνεται στη συνέχεια υπάρχουν και άλλα Γενικά Έξοδα. Το συνολικό κόστος του δικηγορικού γραφείου “ΑΞΙΟΠΙΣΤΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Α.Ε” για το έτος 20Χ5 ανήλθε σε € 12.000. Το κόστος αυτό αναλύεται σε:

Άσκηση 2.3: Αλλαγή Συντελεστή Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Άμεσα τιμολογούμενες αμοιβές	€ 4.000
Γενικά έξοδα	€ 8.000
Συνολικό κόστος	€ 12.000

Τα Γενικά Έξοδα αναλύονται ως εξής:

Γραμματειακή υποστήριξη	€ 1.500
Παρεπόμενες παροχές προσωπικού	€ 2.750
Ενοίκιο γραφείου	€ 1.250
Τηλεφωνικά και ταχυδρομικά έξοδα	€ 1.500
Έμμεσα τιμολογούμενες αμοιβές	€ 1.000
Σύνολο γενικών εξόδων	€ 8.000

Με βάση το νέο κοστολογικό σύστημα η εταιρία θα είναι σε θέση να συσχετίζει τα κόστη:

- της γραμματειακής υποστήριξης,
- των παρεπόμενων παροχών κα
- των τηλεφωνικών και ταχυδρομικών εξόδων με συγκεκριμένες υποθέσεις.

Άσκηση 2.3: Αλλαγή Συντελεστή Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Τα έξοδα που συσχετίστηκαν άμεσα με την υπόθεση “Διαζύγιο Α” σύμφωνα με το νέο κοστολογικό σύστημα παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Άμεσα τιμολογούμενες αμοιβές	€ 150,0
Παρεπόμενες παροχές προσωπικού	€ 13,5
Γραμματειακή υποστήριξη	€ 25,0
Τηλεφωνικά και ταχυδρομικά έξοδα	€ 8,0
Άμεσο κόστος υπόθεσης «Διαζύγιο Α»	€ 196,5

Ζητείται:

- Υπολογίστε το συντελεστή καταλογισμού Γενικών Εξόδων σύμφωνα με το παλαιό κοστολογικό σύστημα.
- Πώς θα άλλαζε ο συντελεστής αυτός εάν οι δαπάνες γραμματειακής υποστήριξης, παρεπόμενων παροχών προσωπικού και τηλεφωνικών - ταχυδρομικών εξόδων θεωρούνταν άμεσα έξοδα και ο καταλογισμός των γενικών εξόδων γίνονταν με βάση το **σύνολο της αξίας των άμεσων εξόδων** και όχι μόνο των αμοιβών των δικηγόρων;
- Να γίνει ο υπολογισμός του συνολικού κόστους της υπόθεσης «Διαζύγιο Α» με βάση τα (1) και (2) ανωτέρω.

Άσκηση 2.3: Αλλαγή Συντελεστή Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Υπολογισμός συντελεστή καταλογισμού Γενικών Εξόδων

Ο παλιός συντελεστής καταλογισμού Γενικών Εξόδων προσδιορίζεται ως εξής :

$$\text{Συντελεστής Καταλογισμού Γενικών Εξόδων} = \frac{\text{Προϋπολογισμένα Γενικά Έξοδα}}{\text{Προϋπολογισμένες άμεσα τιμολογούμενες αμοιβές}} = \frac{8.000}{4.000} = \text{€ } 2 / \text{€ άμεσων τιμολογούμενων αμοιβών.}$$

Υπολογισμός νέου συντελεστή των Γενικών Εξόδων

Σύμφωνα με τα πληροφοριακά στοιχεία που δίνονται ο νέος συντελεστής των Γενικών Εξόδων θα υπολογισθεί ως εξής :

$$\text{Νέος Συντελεστής Καταλογισμού Γενικών Εξόδων} = \frac{\text{Προϋπολογισμένα Γενικά Έξοδα}}{\text{Προϋπολογισμένα Άμεσα Έξοδα}}$$

Τα Προϋπολογισμένα Γενικά Έξοδα είναι τα εξής :

A/A	Γενικά Έξοδα	Ποσό
1.	Ενοίκιο γραφείου	1.250
2.	Έμμεσα τιμολογούμενες αμοιβές	<u>1.000</u>
	Σύνολο	<u><u>2.250</u></u>

Άσκηση 2.3: Αλλαγή Συντελεστή Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Τα Προϋπολογισμένα Άμεσα Έξοδα είναι τα εξής :		
A/A	Άμεσα Έξοδα	Ποσό
1.	Άμεσα τιμολογούμενες αμοιβές	4.000
2.	Γραμματειακή υποστήριξη	1.500
3.	Παρεπόμενες παροχές προσωπικού	2.750
4.	Τηλεφωνικά – Ταχυδρομικά	<u>1.500</u>
	Σύνολο	<u>9.750</u>

Άρα, ο νέος συντελεστής καταλογισμού Γενικών Εξόδων = Προϋπολογισμένα Γενικά Έξοδα / Προϋπολογισμένα Άμεσα έξοδα = 2.250 / 9.750 = € 0,231. Έτσι, ο νέος συντελεστής καταλογισμού είναι € 0,231 / € άμεσων εξόδων.

Άσκηση 2.3: Αλλαγή Συντελεστή Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Υπολογισμός Κόστους διαζυγίου με τους δύο συντελεστές Με βάση τα αποτελέσματα των ερωτημάτων (1) και (2) συμπληρώνεται το κόστος του διαζυγίου Α.				
Κόστος Διαζυγίου Α				
	Παλιός Συντελεστής		Νέος Συντελεστής	
1	Άμεσα τιμολογούμενες δαπάνες	150,00	Άμεσο κόστος υπόθεσης «Διαζυγίου Α»	196,50
2	Καταλογισμός Γενικών Εξόδων	$150,00 \times 2 = \underline{300,00}$	Καταλογισμός Γενικών Εξόδων	$196,50 \times 0,231 = \underline{45,39}$
	Σύνολο	<u>450,00</u>		<u>241,89</u>

Άσκηση 2.4: Τμηματικοί Συντελεστές Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Η βιομηχανική επιχείρηση Α παράγει δύο προϊόντα το Ι και το ΙΙ. Κατά την κοστολόγηση των παραγομένων προϊόντων χρησιμοποιείται ένα συγκεντρωτικός συντελεστής καταλογισμού που υπολογίζεται με βάση τα εξής δεδομένα:

	Προϋπολογισμός Γ.Β.Ε.	Προϋπολογισμός Ω.Α.Ε
Τμήμα Α	€ 5.600	2.000
Τμήμα Β	€ 2.400	2.000
Σύνολο	€ 8.000	4.000

Οι ώρες άμεσης εργασίας που απαιτούνται για την παραγωγή κάθε ενός από τα δύο προϊόντα είναι:

	Προϊόν Ι	Προϊόν ΙΙ
Τμήμα Α	20 ΩΑΕ	5 ΩΑΕ
Τμήμα Β	5 ΩΑΕ	20 ΩΑΕ
Σύνολο	25 ΩΑΕ	25 ΩΑΕ

Άσκηση 2.4: Τμηματικοί Συντελεστές Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Στο τέλος του έτους το απόθεμα ετοιμών προϊόντων και το απόθεμα της παραγωγής σε εξέλιξη ήταν μηδέν. Η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της χρήσης λειτούργησε σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της.

Ζητείται:

1. Να υπολογιστεί η επίδραση επί του χρηματοοικονομικού αποτελέσματος της επιχείρησης εάν είχαν χρησιμοποιηθεί στην κοστολόγηση των προϊόντων τμηματικοί συντελεστές καταλογισμού και όχι ένας συγκεντρωτικός. Αιτιολογείστε την απάντησή σας.
2. Υποθέστε ότι οι πρώτες ύλες και τα άμεσα εργατικά είναι € 150 ανά μονάδα προϊόντος II και ότι η τιμή πώλησης βρίσκεται προσθέτοντας 30% στο κόστος παραγωγής ώστε να καλυφθούν τα υπόλοιπα έξοδα και να υπάρξει ένα κέρδος για την επιχείρηση. Ποια θα είναι η διαφορά στη τιμή πωλήσεως του προϊόντος II, εάν χρησιμοποιηθούν για την κοστολόγησή του τμηματικοί συντελεστές καταλογισμού;
3. Για ποιους λόγους πιστεύετε ότι χρησιμοποιούνται περισσότερο στην πράξη τμηματικοί συντελεστές καταλογισμού έναντι του συγκεντρωτικού συντελεστή;

Άσκηση 2.4: Τμηματικοί Συντελεστές Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Επίδραση στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Από τη στιγμή που η επιχείρηση λειτούργησε σύμφωνα με τον προϋπολογισμό της και δεν υπήρχαν τελικά αποθέματα ετοιμών και ημικατεργασμένων προϊόντων δεν υπάρχει καμιά επίπτωση στο χρηματοοικονομικό αποτέλεσμα ανεξαρτήτως της εφαρμογής συντελεστών απορρόφησης.

Υπολογισμός διαφοράς της τιμής πώλησης για το προϊόν II

Συγκεντρωτικός συντελεστής = Προϋπολογισμένα Γ.Β.Ε. / Προϋπολογισθείσες ώρες άμεσης εργασίας = $8.000 / 4.000 = € 2 / \Omega\text{AE}$. Άρα ο συγκεντρωτικός συντελεστής είναι € 2/ ΩΑΕ.

Κόστος ανά μονάδα με το συγκεντρωτικό συντελεστή:

ΠΡΟΪΟΝ II		
Κόστος ανά μονάδα		Ποσό
Πρώτες Ύλες + Άμεση Εργασία		150
Γ.Β.Ε. Καταλογισμένα	25 x 2	<u>50</u>
Σύνολο		<u>€ 200</u>

Άσκηση 2.4: Τμηματικοί Συντελεστές Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Άρα, η τιμή πωλήσεως του προϊόντος II με το συγκεντρωτικό συντελεστή καταλογισμού των Γ.Β.Ε. είναι η εξής :

Κόστος Προϊόντος	Τιμή Πωλήσεως
€ 200	$200 + (200 \times 30\%) = € 260$

Οι τμηματικοί συντελεστές των Γ.Β.Ε. για τα τμήματα A και B υπολογίζονται ως ακολούθως:

Τμηματικός Συντελεστής Τμήματος A = $5.600 / 2.000 = € 2,8 / \Omega\text{AE}$

Τμηματικός Συντελεστής Τμήματος B = $2.400 / 2.000 = € 1,2 / \Omega\text{AE}$

Κόστος ανά μονάδα με τους τμηματικούς συντελεστές:

ΠΡΟΪΟΝ II		
Κόστος ανά Μονάδα		Ποσό
Πρώτες Ύλες + Άμεση Εργασία		150
Γ.Β.Ε. Καταλογισμένα - Τμήμα A	$5 \times 2,8 = 14$	
Γ.Β.Ε. Καταλογισμένα - Τμήμα B	$20 \times 1,2 = \underline{24}$	<u>38</u>
Σύνολο		<u>€ 188</u>

Άσκηση 2.4: Τμηματικοί Συντελεστές Καταλογισμού Γ.Β.Ε.

Άρα, η τιμή πώλησως του προϊόντος II σύμφωνα με τους τμηματικούς συντελεστές είναι η εξής :

Κόστος Προϊόντος	Τιμή Πωλήσεως
€ 188	$188 + (188 \times 30\%) = € 244,4$

Επομένως η τιμή πώλησης θα είναι € 15,6 χαμηλότερη (260 - 244,4). Ο υπολογισμός δύο συντελεστών καταλογισμού επιτρέπει τον καταλογισμό των Γ.Β.Ε. στα προϊόντα με μεγαλύτερη ακρίβεια σε σχέση με την πρώτη περίπτωση της ύπαρξης ενός μόνο συνολικού συντελεστή καταλογισμού. Ειδικότερα στο συγκεκριμένο παράδειγμα τα Γ.Β.Ε. που αντιστοιχούν στα προϊόντα I και II με το συγκεντρωτικό και τους τμηματικούς συντελεστές είναι τα εξής:

	Καταλογισμένα ΓΒΕ - Προϊόν I	Καταλογισμένα ΓΒΕ - Προϊόν II
Συγκεντρωτικός Συντελεστής	(25 x 2) € 50	(25 x 2) € 50
Τμηματικοί Συντελεστές	(20 x 2,8 + 5 x 1,2) € 62	(5 x 2,8 + 20 x 1,2) € 38

Άσκηση 2.5: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Κατά τη διάρκεια του μηνός Ιανουαρίου 20Χ5 το εργοστάσιο της ανώνυμης βιομηχανικής επιχείρησης “ΒΗΤΑ ΩΜΕΓΑ Α.Ε” απασχολήθηκε με την επεξεργασία τριών παραγγελιών, δηλαδή των Παραγγελιών Νο 110, Νο 111 και Νο 112. Από αυτές η Παραγγελία Νο 110 ήταν ημικατεργασμένη την 1/1/20Χ5, η Νο 111 εκτελέσθηκε ολόκληρη μέσα στον Ιανουάριο και η Νο 112 έμεινε ημικατεργασμένη στις 31/1/20Χ5. Οι παραγγελίες Νο 110 και Νο 111 παρεδόθησαν στους πελάτες της επιχείρησης κατά τη διάρκεια του Ιανουαρίου 20Χ5, μαζί με άλλες παραγγελίες που είχαν ετοιμασθεί τον προηγούμενο μήνα.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

- Την 1/1/20Χ5 το απόθεμα πρώτων υλών ήταν € 20.000, της Παραγωγής σε Εξέλιξη € 40.000 και των έτοιμων προϊόντων € 60.000.
- Την 31/1/20Χ5 το απόθεμα των έτοιμων προϊόντων ήταν € 40.000 και το σύνολο της χρέωσης του λογαριασμού πρώτες ύλες ήταν € 160.000.
- Για την Παραγγελία Νο 110 αναλώθηκαν πρώτες ύλες συνολικού ποσού €40.000, για την Νο 111 € 100.000 και για την Νο 112 € 10.000.

Άσκηση 2.5: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

- Τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα καταλογίζονται στο κόστος παραγωγής κάθε παραγγελίας με βάση το κόστος της άμεσης εργασίας και με συντελεστή 110%.
- Οι αγορές πρώτων υλών και οι πωλήσεις έτοιμων προϊόντων του μήνα έγιναν με πίστωση.
- Το κόστος της άμεσης εργασίας για την Παραγγελία Νο 110 ήταν € 30.000, για την Νο 111 € 70.000 και για την Νο 112 € 15.000.
- Οι πωλήσεις των έτοιμων προϊόντων ανήλθαν σε € 600.000 με πίστωση.
- Τα πραγματικά Γ.Β.Ε του μηνός ανήλθαν σε €116.500.
- Η Παραγγελία Νο 110 ήταν η μόνη ημικατεργασμένη παραγγελία που υπήρχε την 1/1/20X5.
- Η διαφορά μεταξύ καταλογισμένων και πραγματοποιημένων Γ.Β.Ε μπορεί είτε:
 - να τακτοποιηθεί στο λογαριασμό Κόστος Πωληθέντων ή
 - να κατανεμηθεί μεταξύ αποθέματος ημικατεργασμένων τέλους, έτοιμων προϊόντων τέλους και κόστους πωληθέντων με ποσοστά 25%, 25% και 50% αντίστοιχα.

Άσκηση 2.5: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Ζητείται:

1. Να προσδιορίσετε, παραθέτοντας τους σχετικούς αριθμητικούς υπολογισμούς:
 - Το κόστος παραγωγής κάθε μίας παραγγελίας.
 - Το κόστος των πωληθέντων προϊόντων κατά τη διάρκεια του μήνα λαμβάνοντας υπόψη τους δύο τρόπους τακτοποίησης της διαφοράς καταλογισμού (βλ. προηγουμένως).
 - Το υπόλοιπο του λογαριασμού Παραγωγή σε Εξέλιξη την 31/1/20X5 λαμβάνοντας υπόψη τους δύο τρόπους τακτοποίησης της διαφοράς καταλογισμού (βλ. προηγουμένως).
2. Να παραθέσετε τις ημερολογιακές εγγραφές από την αγορά των πρώτων υλών μέχρι και τον υπολογισμό του μικτού αποτελέσματος λαμβάνοντας υπόψη τους δύο τρόπους τακτοποίησης της διαφοράς καταλογισμού (βλ. προηγουμένως).

Άσκηση 2.5: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Το κόστος παραγωγής κάθε μίας παραγγελίας εμφανίζεται με τα αντίστοιχα ποσά στο Αναλυτικό Καθολικό, δηλαδή :

	Παραγγελίες		
	No 110	No 111	No 112
Αρχικό Απόθεμα	€ 40.000		
Πρώτες Ύλες	40.000	100.000	10.000
Άμεση Εργασία	30.000	70.000	15.000
Γ.Β.Ε. Καταλογισμένα	33.000	77.000	16.500
Σύνολο κόστους	<u>€ 143.000</u>	<u>€ 247.000</u>	<u>€ 41.500</u>

Άσκηση 2.5: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Η διαφορά καταλογισμού είναι € 10.000 (126.500 – 116.500) και πρόκειται για υπερκαταλογισμό. Το κόστος πωληθέντων των προϊόντων σύμφωνα με τους 2 τρόπους είναι το εξής:

Κόστος Πωληθέντων	Υπολογισμός	Ποσά σε €
Κόστος πωληθέντων (α τρόπος)	410.000 – 10.000	400.000
Κόστος πωληθέντων (β τρόπος)	410.000 – 5.000	405.000

Α' τρόπος

Το ποσό της διαφοράς καταλογισμού των € 10.000 τακτοποιείται στο κόστος πωληθέντων € 410.000 (400.000 + 10.000)

Άσκηση 2.5: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Β' τρόπος

Το ποσό της διαφοράς καταλογισμού τακτοποιείται τους λογαριασμούς Παραγωγή σε Εξέλιξη, Έτοιμα Προϊόντα και Κόστος Πωληθέντων σύμφωνα με τα ποσοστά 25%, 25% και 50%.

Λογαριασμοί	Υπόλοιπα λογαριασμών	Διαφορά καταλογισμού	%	Επιμερισμένη διαφορά καταλογισμού ΓΒΕ	Υπόλοιπο λογαριασμού μετά τον επιμερισμό
Παραγωγή σε Εξέλιξη (No 112)	41.500	10.000	25	2.500	39.000
Έτοιμα Προϊόντα	40.000	10.000	25	2.500	37.500
Κόστος Πωληθέντων	410.000	10.000	50	5.000	405.000
	€ 491.500			€ 10.000	€ 481.500

Άσκηση 2.5: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Υπόλοιπο του λογαριασμού της Παραγωγής σε Εξέλιξη την 31/1/20X5

Το υπόλοιπο του λογαριασμού Παραγωγή σε Εξέλιξη στις 31/1/20X5 είναι το υπόλοιπο της παραγγελίας Νο 112 και ανέρχεται στο ποσό των € 41.500. Αντιθέτως, μετά την τακτοποίηση του υπερκαταλογισμού με τον β' τρόπο, το υπόλοιπο ανέρχεται σε € 39.000 (41.500 – 2.500). Η διαμόρφωση του υπολοίπου με τους δύο τρόπους τακτοποίησης της διαφοράς Γ.Β.Ε. έχει ως εξής:

Λογαριασμός	Ποσό
Παραγωγή σε Εξέλιξη (α τρόπος)	41.500
Παραγωγή σε Εξέλιξη (β τρόπος)	39.000*

Άσκηση 2.5: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

-1-			
Πρώτες ύλες (160.000 – 20.000)		140.000	
Προμηθευτές			140.000
Αγορά πρώτων υλών με πίστωση			
-2-			
Παραγωγή σε Εξέλιξη		150.000	
Παραγγελία Νο 110	40.000		
Παραγγελία Νο 111	100.000		
Παραγγελία Νο 112	10.000		
Πρώτες ύλες			150.000
Μεταφορά κόστους πρώτων υλών στην Παραγωγή σε Εξέλιξη			

Άσκηση 2.5: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

-3-				
Παραγωγή σε Εξέλιξη				115.000
Παραγγελία Νο 110		30.000		
Παραγγελία Νο 111		70.000		
Παραγγελία Νο 112		15.000		
Άμεση Εργασία				115.000
Λογισμός κόστους άμεσης εργασίας στην Παραγωγή σε Εξέλιξη				
-4-				
Παραγωγή σε Εξέλιξη				126.500
Παραγγελία Νο 110		33.000		
Παραγγελία Νο 111		77.000		
Παραγγελία Νο 112		16.500		
Γ.Β.Ε. καταλογισμένα				126.500
Λογισμός καταλογισμένων Γ.Β.Ε. στην Παραγωγή σε Εξέλιξη				

Άσκηση 2.5: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

-5-		
Έτοιμα Προϊόντα		390.000
Παραγωγή σε Εξέλιξη		390.000
Παραγγελία Νο 110	143.000	
Παραγγελία Νο 111	247.000	
Μεταφορά παραγγελιών στην αποθήκη των ετοιμών		
-6-		
Γ.Β.Ε.		116.500
Διάφοροι Λογαριασμοί		116.500
Μεταφορά των εξόδων στα Γ.Β.Ε.		
-7-		
Κόστος Πωληθέντων		410.000
Έτοιμα Προϊόντα (60.000 + 390.000 – 40.000)		410.000
Λογισμός κόστους πωληθέντων προϊόντων		
-8-		
Πελάτες		600.000
Πωλήσεις		600.000
Πωλήσεις με πίστωση		

Άσκηση 2.5: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Α' Τρόπος Τακτοποίησης της διαφοράς καταλογισμού Γ.Β.Ε.

-1-		
Γ.Β.Ε. Καταλογισμένα	126.500	
Κόστος Πωληθέντων		10.000
Γ.Β.Ε.		116.500
Τακτοποίηση διαφοράς καταλογισμού Γ.Β.Ε		
-2-		
Πωλήσεις	600.000	
Κόστος Πωληθέντων		400.000
Μικτό Αποτέλεσμα Ιανουαρίου		200.000
Προσδιορισμός του μικτού αποτελέσματος με τον α' τρόπο τακτοποίησης της διαφοράς καταλογισμού Γ.Β.Ε.		

Άσκηση 2.5: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Β' Τρόπος Τακτοποίησης της διαφοράς καταλογισμού Γ.Β.Ε.

-1-		
Γ.Β.Ε. Καταλογισμένα	126.500	
Κόστος Πωληθέντων		5.000
Παραγωγή σε Εξέλιξη		2.500
Έτοιμα Προϊόντα		2.500
Γ.Β.Ε.		116.500
Τακτοποίηση διαφοράς καταλογισμού Γ.Β.Ε.		
-2-		
Πωλήσεις	600.000	
Κόστος Πωληθέντων		405.000
Μικτό Αποτέλεσμα Ιανουαρίου Ιανουαρίου		195.000
Προσδιορισμός μικτού αποτελέσματος		

Άσκηση 2.6: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Η βιομηχανική εταιρεία «ΑΛΟΥΜΙΝΟΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε» κατασκευάζει διάφορα είδη από αλουμίνιο. Την 31/3/20X6, τέλος του πρώτου τριμήνου της χρήσεως, το Προσωρινό Ισοζύγιο της εταιρείας περιελάμβανε μεταξύ των άλλων και τους εξής λογαριασμούς:

Λογαριασμοί	Χρέωση	Πίστωση
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα	214.500	
Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα Καταλογισμένα	–	202.500
Έτοιμα προϊόντα	;	420.000
Κόστος πωληθέντων	;	–
Παραγωγή σε Εξέλιξη	531.000	427.500
Πρώτες ύλες	129.000	105.000

Άσκηση 2.6: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Να ληφθεί υπόψη ότι:

- Οι αγορές κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου της χρήσεως ανήλθαν σε € 102.000 και έγιναν με πίστωση.
- Τα άμεσα εργατικά που καταβλήθηκαν στο πρώτο τρίμηνο ανήλθαν σε € 135.000. Οι εργοδοτικές εισφορές και οι κρατήσεις ήταν 20% και 10% αντίστοιχα επί του ονομαστικού ποσού των άμεσων εργατικών.
- Δεν είχαν καταβληθεί και γι' αυτό δεν είχαν καταχωρηθεί στους σχετικούς λογαριασμούς της επιχείρησης οι έκτακτες αποδοχές των τεχνικών παραγωγής € 3.000 και τα έξοδα ενοικίου του εργοστασίου € 4.500. Για τις έκτακτες αποδοχές δεν γίνεται υπολογισμός εισφορών και κρατήσεων.
- Τα Γενικά Βιομηχανικά Έξοδα καταλογίζονται με βάση το ύψος του ονομαστικού ποσού των άμεσων εργατικών.
- Το αρχικό απόθεμα ετοιμών προϊόντων ήταν € 76.500.
- Οι πωλήσεις ετοιμών προϊόντων ανήλθαν σε € 525.000 και έγιναν με πίστωση.

Ζητείται:

- Να παρατεθούν οι ημερολογιακές εγγραφές από της αγοράς των πρώτων υλών μέχρι και την πώληση των ετοιμών προϊόντων.
- Να προσδιορισθεί η μεταβολή των αποθεμάτων πρώτων υλών, της Παραγωγής σε Εξέλιξη και των ετοιμών προϊόντων το πρώτο τρίμηνο της χρήσης.

Άσκηση 2.6: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

-1-		
Πρώτες Ύλες	102.000	
Προμηθευτές		102.000
-2-		
Άμεση Εργασία (135.000 : 0,90)	150.000	
Εργοδοτικές Εισφορές (150.000 x 20%)	30.000	
Κρατήσεις & Εργοδ. Εισφορές Πληρωτέες		45.000
Ταμείο		135.000
-3-		
Παραγωγή σε Εξέλιξη	487.500	
Πρώτες Ύλες		105.000
Άμεση Εργασία		150.000
Εργοδοτικές Εισφορές		30.000
Γ.Β.Ε. Καταλογισμένα		202.500

Άσκηση 2.6: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

-4-		
Έτοιμα Προϊόντα	427.500	
Παραγωγή σε Εξέλιξη		427.500
-5-		
Κόστος Πωληθέντων	420.000	
Έτοιμα Προϊόντα		420.000
-6-		
Πελάτες	525.000	
Πωλήσεις		525.000
-7-		
Πωλήσεις	525.000	
Κόστος Πωληθέντων		420.000
Μικτό Αποτέλεσμα Εκμετάλλευσης		105.000

Άσκηση 2.6: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

-8-			
Παραγωγή σε Εξέλιξη		7.050	
Άμεση Εργασία			3.000
Γ.Β.Ε. Καταλογισμένα*			4.050
-9-			
Γ.Β.Ε.		4.500	
Ενοίκια Εργοστασίου			4.500
* Συντελεστής: $202.500 : 150.000 = 1,35$, άρα καταλογισμένα Γ.Β.Ε. $1,35 \times 3.000 = 4.050$			

Άσκηση 2.6: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Μεταβολή Αποθεμάτων				
	1/1/20X6	31/3/20X6	Διαφορά	
Πρώτες Ύλες	27.000*	24.000**	€ 3.000	Μείωση
Παραγωγή σε Εξέλιξη	43.500***	110.550****	€ 67.050	Αύξηση
Έτοιμα Προϊόντα	76.500	84.000*****	€ 7.500	Αύξηση
Ποσά σε €				
* 129.000 – 102.000 = € 27.000				
** 129.000 – 105.000 = € 24.000				
*** 531.000 – 487.500 = € 43.500				
**** 531.000 – 427.500 + 7.050 = € 110.500				
***** 76.500 + 427.500 – 420.000 = € 84.000				

Άσκηση 2.7: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

Ο επιχειρηματικός οργανισμός «Χημικά Αντιδραστήρια» κατασκευάζει σκιαγραφικό υγρό για μαγνητικούς τομογράφους κατόπιν ειδικών παραγγελιών. Το μήνα Ιανουάριο 20X9, ο επιχειρηματικός οργανισμός ασχολήθηκε αποκλειστικά με την εκτέλεση της παραγγελίας X15 για το βιοχημικό εργαστήριο «Βιοσυνθετικό».

Η παραγγελία X15 αφορούσε την κατασκευή 1500 φιαλιδίων σκιαγραφικού υγρού αξίας πώλησης € 500.000. Ακολουθούν σχετικές πληροφορίες:

- ✧ Κάθε φιαλίδιο απαιτεί για την παρασκευή του 5 ώρες άμεσης εργασίας. Οι εργοδοτικές εισφορές ανέρχονται σε € 24.000. Το ύψος των κρατήσεων και των εργοδοτικών εισφορών είναι 20% και 30% επί του ονομαστικού μισθού αντίστοιχα.
- ✧ Κάθε φιαλίδιο περιέχει 5 γραμμάρια σκιαγραφικού υγρού. Για τη σύνθεση 1 γραμμαρίου σκιαγραφικού υγρού απαιτούνται 0,6 γραμμάρια χημικού υλικού Α και 0,4 γραμμάρια χημικού υλικού Β. Ο επιχειρηματικός οργανισμός έχει υιοθετήσει ως υπόθεση ροής κόστους για την επιμέτρηση των αποθεμάτων του, το μέσο σταθμικό όρο. Για το μήνα Ιανουάριο 20X9 ισχύουν τα ακόλουθα αναφορικά με τα αποθέματα του επιχειρηματικού οργανισμού:

Άσκηση 2.7: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

✧ Για το μήνα Ιανουάριο 20Χ9 ισχύουν τα ακόλουθα αναφορικά με τα αποθέματα του επιχειρηματικού οργανισμού:

Χημικό Υλικό Α			Χημικό Υλικό Β		
	Ποσότητα (γραμμάρια)	Τιμή ανά γραμμάριο		Ποσότητα (γραμμάρια)	Τιμή ανά γραμμάριο
Απόθεμα Αρχής:	20.000	€ 30	Απόθεμα Αρχής:	20.000	€ 25
Αγορές:	30.000	€ 40	Αγορές:		

- ✧ Τα Γ.Β.Ε καταλογίζονται βάσει του συνολικού ύψους της άμεσης εργασίας και με μοναδικό συντελεστή καταλογισμού Γ.Β.Ε ίσο με 120% του συνολικού ύψους της άμεσης εργασίας.
- ✧ Τα πραγματικά Γ.Β.Ε ανήλθαν σε € 150.000.
- ✧ Τυχόν διαφορά καταλογισμού των Γ.Β.Ε τακτοποιείται στο Κόστος Πωλήσεων.
- ✧ Όλες οι συναλλαγές του Σεπτεμβρίου πραγματοποιήθηκαν με πίστωση.

Ζητείται:

- Να διενεργήσετε τις ημερολογιακές εγγραφές που αφορούν την Παραγγελία Χ15 από την αγορά των πρώτων υλών μέχρι και το προσδιορισμό του μικτού αποτελέσματος περιλαμβάνοντας την τακτοποίηση της διαφοράς καταλογισμού των Γ.Β.Ε.

Άσκηση 2.7: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

-1-			
Άγλες		1200000	
	Προμηθευτές		1200000
30.000 X € 40 = € 1.200.000			
-2-			
Παραγωγή σε Εξέλιξη		237000	
	Άγλες		237000
<p>A: 1500X5X0,6=4.500 γραμμάρια. $[(20.000 \times € 30 + 30.000 \times € 40) / 50.000] = € 36 / \text{γραμμάριο}$ 4.500 X € 36 = € 162.000.</p> <p>B: 1500X5X0,4= 3.000 γραμμάρια. 3.000 X € 25 = € 75.000.</p> <p>A+B = € 162.000 + € 75.000 = € 237.000</p>			

Χημικό Υλικό Α			Χημικό Υλικό Β		
	Ποσότητα (γραμμάρια)	Τιμή ανά γραμμάριο		Ποσότητα (γραμμάρια)	Τιμή ανά γραμμάριο
Απόθεμα Αρχής:	20.000	€ 30	Απόθεμα Αρχής:	20.000	€ 25
Αγορές:	30.000	€ 40	Αγορές:		

Άσκηση 2.7: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

-3-			
Μισθοί		80000	
Εργοδοτικές Εισφορές		24000	
	Εργοδοτικές Εισφορές & Κρατήσεις Πληρωτέες		40000
	Ταμείο		64000
Άμεση Εργασία = $24.000/0,3 = 80.000$			
Κρατήσεις = $80.000 \times 0,2 = 16.000$			
-4-			
Παραγωγή σε Εξέλιξη		104000	
	Μισθοί		80000
	Εργοδοτικές Εισφορές		24000
-5-			
Παραγωγή σε Εξέλιξη		124800	
	ΓΒΕ Καταλογισμένα		124800
$(80.000+24.000) \times 120\% = 124.800$			

Άσκηση 2.7: Κοστολόγησης Εξατομικευμένης Παραγωγής

-6-			
ΓΒΕ		150000	
	Διάφοροι λογαριασμοί		150000
-7-			
Έτοιμα προϊόντα		465800	
	Παραγωγή σε Εξέλιξη		465800
-8-			
Ταμείο		500000	
	Πωλήσεις		500000
-9-			
Κόστος Πωλήσεων		465800	
	Έτοιμα Προϊόντα		465800
-10-			
ΓΒΕ Καταλογισμένα		124800	
Κόστος Πωλήσεων		25200	
	ΓΒΕ		150000
-11-			
Πωλήσεις		500000	
	Κόστος Πωλήσεων		491000
	Μικτό Κέρδος		9000